Қоғамдық-саяси және ақпараттық-жарнамалық газет

Халық ақпарат

www.halykakparat.kz

№14/1 (589) от 20.01.2019 г.

Спуститься на дно океана

Как описывает поэт океан? Он называет его тёмно-синим, бурлящим, бушующим, глубоким, пенным, волшебным, свирепым и даже страстным. Когда вспоминаешь океан, невольно представляешь себе его обитателей. Рисуешь образы коварных хищников с острыми зубами и чувствительным слухом. Иногда перед глазами всплывают пиратские фрегаты, вооружённые до зубов. И всё это сказочно воспроизводит наш мозг так, что безумно хочется переместиться из точки «А» поближе к океану, несмотря на огромные расстояния. Желания должны сбываться. Сегодня, посреди вольной казахской степи, в столице Казахстана Астане, каждый желающий может прикоснуться к океанским глубинам и воочию увидеть её жизнь. Тем, кто привык получать от жизни всё читать обязательно.

Одной из главных достопримечательностей Астаны считается океанариум, который занесён в книгу рекордов Гиннеса как единственный в мире комплекс, расположенный на расстоянии 3000 км. от океана. Столичный океанариум – это 3 млн. литров воды, разбавленной морской солью. В большом главном резервуаре и двух выставочных отсеках живут более 2000 морских обитателей, привезённых из разных уголков подводного мира планеты. В центральном резервуаре на его дне расположен необычный акриловый тоннель, по которому гуляют вдохновлённые экзотикой посетители.

Когда шагаешь по тоннелю, ощущение такое, будто карабкаешься по дну. Здесь можно наблюдать самых известных и страшных хищников мирового океана – акул. Туристы могут увидеть акулу-няньку, белоплавничную, лимонную и других.

Самым захватывающим зрелищем считается шоу «Кормление акул». Представление проводится дважды в день. На это стоит посмотреть. Бесстрашные сотрудники комплекса в водолазном снаряжении спускаются на дно резервуара. С помощью куска окровавленного мяса ребята заманивают хищников, плавающих где-то поблизости. Акулы обладают неповторимым обонянием и способны уловить запах свежей крови на расстоянии 3 км. В окрестностях океанариума хищники бросаются обедать уже через несколько секунд. Смотришь и переживаешь за парней, петляющих вокруг разъярённых акул. Сильные впечатления получают дети, которые комментируют всё, что видят. Необычное шоу длится около 10 минут и считается очень опасным.

Справа, слева, над вами проплывают бесчисленное множество мелких рыбёшек, способных погубить человека смертельным ядом за считанные секунды. Цветные, меняющие окраску, большеглазые, быстрые, остроносые, маскирующиеся – вот он разнообразный подводный мир океана. И всё это на расстоянии вытянутой руки. Эмоции запредельные.

С одним из туристов удалось побеседовать, и он рассказал нам о своих впечатлениях.

«Признаюсь честно, - говорит Ярослав из Минска, - к такому размаху был не готов. Я много путешествую, но ни в одной стране мне не удавалось побывать в таком замечательном месте, как РЦ «Думан». А когда мне сказали, что в центре находится океанариум, я незамедлительно купил билет и отправился смотреть на морских чудовищ. Прогулка по тоннелю меня очень вдохновила на творчество. Я художник по профессии, поэтому обязательно, как вернусь на родину, напишу картину о сказочных существах казахстанского океанариума» - закончил турист из Беларуси.

К слову сказать, пока не знаком с человеком, который бы равнодушно рассказывал о посещении океанариума. И взрослые, и дети выходили из тоннеля с лицами улыбающихся смайликов. Каждый делился ощущениями. Океанариум – единственное место, в котором сливаешься с природой. Такого вы нигде не увидите!

Хотите увидеть, как аквалангист кормит акулу? Отключайте телевизор! Посмотрите всё вживую. Я в восторге!

Стоимость входного билета:
взрослый – 3000 тенге
детский – 2500 тенге.
льготный (студенты и пенсионеры) – 2500 тенге.

Работаем:
1 мая -31 августа с 10:00 до 22:00.
1 сентября-30 апреля с 10:00 до 20:00.

Мы находимся:
Кургальжинское шоссе, д. 2 РЦ «Думан».

Хочу увидеть мурену своими глазами:
Телефон: +7 (7172) 24-22-22.

Океан рядом…

Не голливудская история

Столичный пришелец

Они среди нас. Возможно, вы читаете эту статью, а за вами следят. Испугались? Расслабьтесь, дорогие читатели. Постараюсь не шокировать вас.

Представьте, некто посадил летательный аппарат у вас в городе и с удовольствием здравствует. Жителям становится страшно и одновременно жутко интересно. Вы в числе тех любознательных. Наверняка, вам сейчас хочется узнать ещё больше о загадочном госте.

Жителям Астаны невероятно повезло. Как раз в этот город и приземлился неизвестный объект, который уютно припарковался на улице Кабанбай Батыра. Размеры летательного аппарата гораздо внушительнее, чем в американском фантастическом кино про НЛО. И что самое интересное, обладатели космического судна очень гостеприимны. Никаких атомных пушек, лазерных пистолетов и других голливудских спецэффектов. Совсем наоборот.

С пятницы по воскресенье из тарелки раздаются аплодисменты. Иногда, как из глубины древней пещеры, доносится пугающий звериный рык, а то и вовсе, раздражающий нервную систему, скрежет заточенных сабель. Что бы это могло быть? Предлагаю разведать.

Оказывается, гигантская тарелка спроектирована нашим человеком. Проект создания такого необычного сооружения принадлежит знаменитому казахстанскому архитектору Толегену Абдильда. Архитектура здания как раз и является воплощением невероятных историй про космических пришельцев. Вдоль всей окружности строения симметрично расположены маленькие окна, словно иллюминаторы пассажирского Боинга. Рядом гнездятся хозяйственные постройки. Приготовьтесь. Очень важно не упустить следующий абзац.

На площади перед «космической тарелкой» сверкают на солнце оригинальные статуи. Среди них особенно хорош золотой клоун на велосипеде. Он безмолвно намекает всем нам, что же спрятано в самом сердце пугающей тарелки. Чувствуете, как приближается разгадка? Позволю себе сделать контрольный выстрел.

К тем самым хозяйственным постройкам относятся вольеры для животных. На таких площадках обитают самые разнообразные представители животного мира: амурские тигры, африканские львы, египетские крокодилы, тропические змеи, бурые медведи. В руках мастеровитых дрессировщиков опасные хищники превращаются в миролюбивых исполнителей смертельных трюков. Уверен, вы догадались, что скрывает от нас необыкновенная тарелка. Всё верно. Добро пожаловать на арену цирка!

Зрительный зал цирка вмещает 2000 человек. Арена соответствует всем требованиям циркового искусства, поэтому в столицу приезжают самые известные в мире коллективы. К примеру, популярнейший цирк Дю Солей ежегодно радует поклонников первоклассными номерами. Правда, достать билеты на шоу очень непросто. Спрос велик, как и количество людей, стоящих в очереди. А как насчёт столичных артистов?

Цирковой коллектив Астаны состоит из 320 человек, в том числе более 60 человек заняты работой в дирекции и администрации цирка. Команда мастеровитых циркачей всегда готова показать вам захватывающие номера. Если вы чувствуете лёгкое головокружение и покалывание по телу, значит, ребята делают всё безупречно. Стоит появиться на сцене укротителям тигров и львов, как у зрителей открывается второе дыхание, которое уж точно замирает от удара хлыста о манеж.

Неотъемлемой частью циркового выступления во все времена была клоунада. Тот самый весельчак с красным носом и в синих галошах. Ему разрешено дурачиться в любой компании и по любому поводу, смеяться, заводить народ шутками и просто дарить праздничное настроение детям и взрослым. В цирке некогда скучать, когда на арену выходят они.

Кто взмывает под купол и заставляет нас переживать? Конечно, воздушные акробаты и гимнасты. Невероятные пируэты то и дело вызывают бурю оваций. Чувство страха одолевает зрителя.

Взбудораженным умом зрителя, после таких захватывающих зрелищ, овладевает мастер тонкого искусства. Феерически появляется он - иллюзионист. Он знает про вас всё, поэтому не старайтесь недооценить великого волшебника, иначе ваши часы окажутся в чужом кармане.

Цирк всегда разный, полон эмоций и неповторимых впечатлений. Постарайтесь найти пару часов для прогулки всей семьёй на увлекательное и познавательное зрелище. Координаты цирка точь в точь совпадают с местом парковки летающей тарелки. Пришельцы ждут вашего появления в зрительном зале. Будьте уверены в том, что это приключение оставит память на всю жизнь.

Совершенно секретно сообщаю…
НЛО Припарковались:
Проспект, Кабанбай Батыра, 5
Хочу увидеть шоу первым:
+7 (7172) 244208, 244310, 244060, 244061

Столичный цирк выбрал именно вас. Вы наш зритель!

Страна великанов

Вам знакома первая часть романа Джонатана Свифта «Приключения Гулливера»? Если вы одобрительно киваете, значит, вам известна история, которая рассказывает о фантастическом путешествии Гулливера в мифическую страну маленьких людей. Представьте, вы и есть тот самый великан. Но перед вами задача куда интереснее.

Весь узнаваемый Казахстан, с великим разнообразием природно-климатических зон и ландшафтов, архитектуры и градостроительных комплексов перед вами как на ладони. Всего за один час вам удастся обойти страну вдоль и поперёк. За это время вы побываете в 14 областях и 2 городах республиканского значения: Астана и Алматы. Масштабность сооружения впечатляет. Все экспозиции помещаются на территории, сравнимой с 2-мя футбольными полями. Представьте, с какой невиданной скоростью вы сможете переместиться с промышленного востока страны на берег Каспийского моря на западе. Это уникальный музей под открытым небом носит гордое название карта Казахстана «Атамекен». Путешествие начинается.

Будучи Гулливером, начинаем шагать по стране. Один ваш шаг в некоторых частях карты равен сотням метров, а то и тысячи. К примеру, одна из самых высоких вершин Заилийского Алатау вам покорится всего за 10 секунд!

С высоты птичьего полёта перед вами открывается шикарный вид: Мавзолей Ходжи Ахмета Яссауи, Бухтарминская ГЭС, Резиденция Президента, Алюминиевый завод и даже легендарный Байконур. Захватывающее зрелище.

Спустившись с гор, потребуется 2 минуты, чтобы оказаться в городе Астане. Маршрут проложен вдоль железной дороги, соединяющей 2 столицы. В пути вас ждут бескрайние казахские степи. Точно, как в реальности.

Более 200 достопримечательностей находится в этом парке миниатюр. Сердце музея – открытый форум с ареной, на котором проводят праздники, митинги и другие массовые мероприятия. Парк разбит на 5 больших секторов, символизирующих территориальные части Казахстана, и радиальные пояса, посвящённые разным периодам истории государства.

Шагая по стране, вы будто читаете историю нашей республики. Как школьник, который впервые сел за учебник. Поэтому, путешествие по карте дарит не только яркие впечатления, но и полезные знания.

Казахстанская земля видоизменяется, и карта дополняется и корректируется соответственно. Если вы были в музее 2 года назад, то вам следует посетить его ещё раз. Поверьте, это того стоит.

При выходе из музея вы снова возвращаетесь в настоящий мир. Перед глазами открываются городские пейзажи в реальном масштабе. Тот Гулливер, в которого вы превращались, исчез. Остались незабываемые эмоции и прекрасное настроение.

Страна великанов ждёт вас в гости!

Стоимость входного билета:
взрослым - 400 тенге.
для детей и пенсионеров - 200 тенге.

Работаем:
с 1 мая по 30 ноября ежедневно, кроме понедельника, с 10:00 до 20:00.

Мы находимся:
г. Астана, ул. Кургальжинское шоссе, 2/1 за гостиницей «Думан».

Хочу в гости:
+7 (71-72) 245-272, 241-599, 240-497

Из Алматы в Астану за 2 минуты!

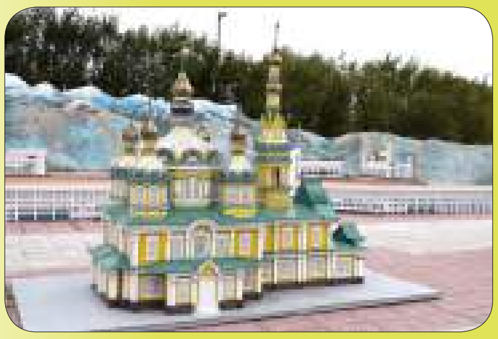

Бақытжан Қажымұқанов:
Ең болмаса, бір әнімді бүкіл ел білсе екен деймін

90-жылдардың ортасында қазақ эстрадасына өзінің «Таңғы жас», «Алтынай» секілді әндерімен жаңалық әкелген әнші, композитор Бақытжан Қажымұқанов қазір қайда жүр? Оның қазіргі қазақ әндерінің сапасына қатысты пікірі қандай? Бұл сұрақтардың жауабын төмендегі сұхбаттан біле аласыз.

– Бақытжан аға, сіздің шығармашылы-ғыңызбен сырттай таныспыз, құрметтейміз. Бірақ, соңғы кездері өзіңізді көп жерден көріп жүрген жоқпыз. Сіз қайда жүрсіз?

– «Неге көрінбей кеттің?» деген сұраққа не деп жауап берсем екен, қарындасым? Қазір біздің эстрадада жеңіл-желпі әндер көбейіп кетті ғой. Менің әндерімнің сипаты олардан бөлектеу болғандықтан, концерттерге шақырмайтын шығар. Шақырған жерге қуана-қуана барамын, ал шақырмаған жерге өзімді тықпаламаймын. Алматыда шағын жеке студиям бар. Сол жерде ән жазамын, оларды өңдеймін. Әзірге бұйырғаны осы болып тұр.

– Телеарналарға жиі шақыра ма?

– Анда-санда шақырып тұрады. Осыдан біршама уақыт бұрын «Кешкі кездесу» деген бағдарламаға бардым. Телевизиялық концерттерде екі-үш әнімді орындадым.

АНЫҚТАМА

Бақытжан Қажымұқанов – қазақ-стандық әнші, композитор, ән өңдеуші, продюсер. Ол Шымкенттегі музыкалық училищені «пианист» мамандығы бойынша бітірген. Одан соң, Алматыдағы Құрманғазы атындағы Қазақ ұлттық консерваториясын тәмамдаған. Композитор консерваторияда Еркеғали Рахмадиев, Мансұр Сағатов, Анатолий Бычковтардан сабақ алды.

– Тыңдарман жақында қандай әндеріңізбен қауышады?

– Роза Рымбаева «Ана тілегі» деген әнімді жеке концерттерінде орындап жүр. Алматыдағы Құрманғазы атындағы Қазақ ұлттық консерваториясында жұмыс істейтін Әсел деген керемет опера әншісі бар. Соған осыдан 2 жыл бұрын «Астана» деген ән жазып (сөзі – Ринат Зайытовтікі), өңдеп бергенмін. Жақында Анарбек Қалымбетов деген жас әнші «Алтынай» деген әнімді аттай қалап алып, репертуарына қосты. Анарбек осы әннің екінші тынысын ашсын деген ниетпен әдемілеп өңдеп бердім.

– Сіз Роза Рымбаевамен тығыз шығармашылық байланыстасыз. Кезінде «Жарығым»,«Бұл дүние ғайыбы», «Аққу» деген әндеріңізді Роза Қуанышқызы сахнаға жарқыратып алып шықты. Сосын он жылдай уақыт бұрын екеуіңіз «Ән мен әншінің» концертінде ғашықтар туралы ән айтып шықтыңыздар. Бірақ, ол әнді ғаламтордан таба алмадым. Алдағы уақытта тағы да бірігіп ән орындайсыздар ма?

– Жоғарыда сен айтқан әнді өзім де таба алмай жүрмін. Оны Роза екеуміз қайтадан жаздырамыз деп ек, кейін уақыт болмай кетті. Негізі, болашақта Роза Қуанышқызымен бірге әлі де талай әдемі әндерді жарыққа шығарамыз деп ойлаймын.

– Қазір жеңіл-желпі әндер көбейіп кетті дедіңіз. Өзіңіздің әндеріңізді қандай бағытқа жатқызасыз?

– Қазір бізде көше әндері көбейіп кетті. Концерттерге, жобаларға тек сондай әндерді орындаушыларды ғана шақырып, ал менің әндерімді түсінбейтін сияқты... Мысалы, менің Мағжан Жұмабаевтың, Мұқағали Мақатаевтың сөзіне жазылған салмақты әндерім бар. Білмеймін, ешқайсысы жолатқысы келмейді.

– Өзіңіз апарып, ұсынып көрдіңіз бе?

– Жоқ, ұсынбадым. Бәрі мені бұрыннан біледі ғой. Басқа бағдарламалардан байқайды дегендей.

– Бәлкім, сіздің көп жерге шақырылмауыңызға бұрынырақта біреулермен сөзге келіп, келіспей қалғаныңыз әсер еткен болар?

– Ой, Розажан, мен ешкіммен керіскен емеспін. Өзіммен-өзім тыныш жүрген адаммын. Достарым да көп емес.

– Сонымен, эстрадада бүгін айтылып, ертең ұмытылатын, мағынасыз әндер көп дейсіз ғой?

– Иә. Қазір еш жерге терең, ойлы әндер керек емес. «Неге тек жеңіл әндер сұрайсыңдар?» десең, «ойбай, қазір халықтың жағдайы қиын. Олардың басын қатырмау керек» дейді. Бұл дұрыс емес түсінік деп ойлаймын. Ондай болса, бәрімiз айғайлап жүре берейік, тойға ғана ән жазып... Әр нәрсенің өз орны болады ғой, айналайын! Адамды ойландыратын да, күлдіретін де шығармалар қатар өмір сүруі қажет.

– Сіз тойға арнап ән жазбайсыз ба?

– Жоқ, жазам. Әдейілеп тойға арнамасам да, қоржынымда жеңіл ырғақты әндерім бар. Онсыз болмайды ғой. Репертуарда түрлі-түрлі ән болғаны дұрыс.

– Жұбаныш Жексенұлы жақында сіздің «Бақытты болар» деген әніңізді сахнаға алып шықты. Өте көңілді ән екен.

– Естіген жұрт жақсы деп мақтап жатыр. Бұрынырақта Фариза Оңғарсынованың сөзіне «Мақсат – бақыт бастауы» деген позитивті ән жаздым. Оны Роза Рымбаева мен Мәдина Сәдуақасова айтып шыққанда, халық жылы қабылдады.

– Бірер жыл бұрын Қытай қазағы Арай Айдархан сіздің «Таңғы жасыңызды» орындады. Арай қазақстандық бір телебағдарламада «осыдан 5-6 жыл бұрын Ұлыбританияда хит болған «Apologize», «Someone like you» сияқты әндердің идеясы мен аккорд жолын Бақытжан Қажымұқанов ағамыз сонау 90-жылдары жазып тастаған» деп пікір білдірді. Бұған қатысты не айтасыз?

– Арай айтқан «Таңғы жасты» 1995 жылы өткен «Азия дауысында» шырқағанмын. Сол байқауда ең үздік композитор атандым, лауреат болдым. Ал, әннің стиліне келер болсақ, жоғарыда аталған заманауи әндермен үйлесімділік жағынан ұқсауы мүмкін. Менікі – 90-жылдардың әуені, ал мыналар – заманауи әндер. Бірақ, сол «Таңғы жасты» қазір естісе, заманауи ән деп қабылдайтын тыңдарман көп екенін байқаймын.

Шынымды айтсам, әндерім қалай жазылатынын білмеймін. Ол Құдайдың маған берген бағы болар. Жастайымнан қазақтың Құрманғазы мен Дәулеткерейін, әлемдік классикадан Чайковский, Бетховендердің шығармаларын, британдық рок-топ «Пинк Флойдты», орыстың Андрей Макаревич, Борис Гребенщиков сияқты әртістерін, «Пикник» тобын тыңдап өстім. Солардың бәрін тыңдай келе, ән жаздым. Үнемі сапалы музыка тыңдасаң, нәтижесінде тәуір ән дүниеге келеді. Ал, тек қана Қайрат Нұртас, Төреғали Төреәлі, Заттыбек Көпбосыновтарды тыңдай берсең, одан кейін қайдан ән шығаруың мүмкін? Оны білмеймін...

Жастар бағы өзіміздің Біржан сал, Ақан серінің әндерін, Құрманғазының күйлерін, әлемдік деңгейдегі композиторлардан Бетховен сияқты генийлердің шығармаларын көбірек тыңдаса деп армандаймын. Сонда жақсы шығарма туады, өнер әлемінде жаңалық болады.

– Өзіңіз бойындағы талабын байқап, шығармашылығын ұнатып жүрген жастар бар ма?

– Ондай жастар бар. Тек оларды радиодан естімейсіз, теледидардан көрмейсіз. Себебі, қазір пысықтардың заманы ғой. Беті жылтырағандар эфирге тез өтеді. Өнеріне ешкім қолдау білдірмеген соң, «менің әнім кімге керек дейсің?» деп күдер үзіп жүрген таланттар ел арасында баршылық.

Әнші Арай Айдарханмен бірге – Қытайдағы қазақ музыкант-тарының көпшілігі «90-жылдардағы қазақстандық музыканың идеясы мықты болатын» деген пікірде екен. Арай Айдархан олардың Батырхан Шүкеновке және сізге еліктеп өскенін айтты. Қытай қазақтары сізді қайдан біледі?

– Оларда 1995 жылы мен қатысқан «Азия дауысының» бейнетаспасы бар екен. Сондағы менің әнімді 15 жыл бойы телеарнадағы құттықтау бағдарламасында көрермендер сұрауы бойынша қойып келіпті. Мұны өткенде Қытайға концерт қоюға барғанымда, өздері айтты.

– 2014 жылы Сейфуллин Жолбарыс екеуіңіз «Қазақконцертте» концерт беріпсіздер. Бұл ән кешінің ерекшелігі рояль мен гитараның үндестігінде ме?

– Иә, оның дұрыс, кеш бойы Сейфуллин гитарада, мен роялда ойнадым. Сонымен қатар, бұл концерт екі композитордың бір сахнада отырып, өз әндері және бір-бірінің шығармаларын орындауымен де есте қалды. Мұндайды басқа кімнен көрдіңіз? Қазақтың екі композиторы бірлесіп концерт өткізгенін бұрын естімеген сияқтымын. Абай Әбішев, Ринат Ғайсин сияқты талантты жігіттер келіп, бізді музыкалық аспаппен сүйемелдеді.

– Сіз М. Лермонтовтың өлеңдеріне көп ән жазған екенсіз. Неліктен?

– Себебі, Лермонтовтың өлеңдері менің болмысыма жақын. Қазақ ақындарынан Мағжан Жұмабаевтың шығармашылығын ерекше құрметтеймін. Оның 8-9 өлеңіне ән жаздым. Байқасаңыз, Жұмабаев пен Лермонтовтың табиғаты ұқсайды. Екеуінде де әдемі мұң бар.

– Лермонтов та, Жұмабаев та қиын кезеңдерде өмір сүрді. Біреуі «Прощай, немытая Россия, страна рабов, страна господ» десе, екіншісі «Сұм өмір абақты ғой саналыға» деп күрсінді. Ал, сіздің жүрегіңіздегі мұң қандай мұң?

– Жалпы, менің табиғатым мұңға жақын. Үнемі ой үстінде жүремін.

– Қазір тек ән жазумен күн көріп жүрсіз бе? Әлде басқа да табыс көздеріңіз бар ма?

– Айтсам, ұяттау болар, бірақ, менде өнерімнен басқа ештеңе жоқ. Баяғыда «Калина красная» деген фильмде бір кейіпкер «Никем больше не могу быть на этой земле – только вором» деуші еді ғой (күлді). Мен де сондаймын. Тек қана шығармашылығыммен нан тауып жүрмін. Пысық емеспін.

– Бұл сұрақты қойған себебім, әнші Арай Айдархан 2 жыл бұрыңғы сұхбатында сізді алыс жолға шығатын көлік жүргізушісі (дальнобойщик) болып жүр екен» депті.

– Жоқ, әңгіме арасында байқамай қосылып кеткен болар. Қиын күндерде қала ішінде аздап таксилеткенім болмаса, алыс жолға шығып көргенім жоқ.

– Білуімше, журналистер сізден өзіңіз туралы емес, атаңыз Қажымұқан Мұңайтпасов туралы көбірек сұрайды екен.

– Иә, журналистер маған «атаңыз туралы айтып беріңізші» деген өтінішпен жиі хабарласады. Менің әкем Қажымұқан атамның 77 жасында дүниеге келген. Қажымұқан атам шешен кісі болған, домбырасын тыңқылдатып, ыңылдап ән салады екен. Атамның палуандығы маған дарымапты. Дегенмен, спортқа жақынмын.

– Продюсерлік орталығыңыз туралы айтып берсеңіз.

– Бұл орталықты биыл шағын командамен аштық. Алдағы уақытта «Әнім менің» деген әніме кішігірім бейнебаян түсіреміз деп жоспарлап отырмыз. Ешқандай демеушіміз жоқ, шама-шарқымызға қарай өзіміз түсіреміз. Бұйырса, көктемде М. Жұмабаевтың сөзіне жазылған барлық әндерімді өзім роялда орындап, концерт бергім келеді. Шығармашылығымызды демеп жіберетін адам керек боп тұрғанын да жасырмаймын.

– Қазір репертуарыңызда қанша ән бар?

– Жалпы саны отыздан асады.

– Тапсырыспен ән жазасыз ба?

– Иә, жазамын.

– Композитор Еркеш Шәкеев маған берген сұхбатында «тапсырыспен жазылған шығарманың жүгі екі есе ауыр болады» деп еді.

– Бұл пікірмен келісемін. Тапсырыс берілсе, оның қаламақысына емес, сенің өнеріңді тағы бір адам ары қарай насихаттайтынына қуанасың.

– Қандай композиторларды жоғары бағалайсыз?

– Еркеш Шәкеевті, Сейфуллин Жолбарысты, кейінгі кездері ән жазып жүрген Медеу Арынбаевты бағалаймын. Өнерпаздардан «Орда», «Ninety one» топтарының репертуарындағы әндердің заманауи сипаты, сауатты өңделуі маған ұнайды.

– Қандай арманыңыз бар?

– Бір қызым бар. Құдай енді ұл берсе екен деп тілеймін. Республика сарайында үлкен концерт беруді көптен бері армандап келемін.

Бұрын бойымда сенім бар еді. Осыдан 10-15 жыл бұрын армандарым таудай болатын. Болашақта бәрін аударып-төңкеріп тастайтындай боп жүретінмін. Қазір жасым 45-ке келді. Заман қиындап кеткен соң, ішімдегі үміт біртіндеп өшіп барады... Ең құрығанда, бір әнімді бүкіл ел білсе екен деймін. Мен өз әндерімді құрметтеуге тырысамын. Себебі, жаман шығарма жазбаймын. Жылына бір-ақ ән жазуым мүмкін. Өз шығармашылығым арқылы тыңдарман талғамының өсуіне ықпал еткім келеді.

Бір-екі жолдасым композитор боламыз деп, енді-енді талпынып жүрген кезде өмірден озды. Солардың тағдырын көрген соң, бойымдағы өнерімді там-тұмдап болса да, халыққа көрсетіп жүрмін ғой деп шүкірлік қыламын.

Мен сияқты ағаларыңды ұмытпай, еске алып, сұхбат құрғаныңа рахмет! Қазақтың өнері жаңа деңгейге көтерілсе екен деп тілеймін! Мен сияқты әншілер қатардан сызылып қалмаса екен деймін...

– Әңгімеңізге рахмет!

Мақала авторы - Роза Әрен

Қалайыдан қазақ батырларының мүсінін құятын шебер

Ернар Нұрмағамбетов бір жарым жылдан бері қалайыдан қазақ батырларының шағын мүсінін жасаумен айналысып келеді. Шебермен оның «Asian nomads» атты шеберханасында сұхбаттасудың сәті түсті.

– Ернар, жеке шеберхананызды ашуды көптен бері армандап келгеніңізді білемін. Шеберхананызды қашан аштыңыз? Қазір мұнда қанша адам жұмыс істейді?

– Шеберхана 2016 жылдың сәуір айында ашылды. Ал, мамыр айында ұжым мүшелері жинақталды. Қазір ұжымда шамамен он шақты адам бар. Кейбіреуі жұмыста, енді бірі үйде отырып жұмыс істейді.

– Жұмысқа тек суретшілерді аласыз ба? Әлде мүсіндерді бояу ісі кез келген адамның қолынан келе ме?

– Егер, жақсылап үйретсеңіз, бұл – кез келген адамның қолынан келетін іс. Бірақ, оған көп уақыт кетеді. Сондықтан, мен үшін бұрыннан қолына қылқалам ұстап үйренген, бояуды араластырып, мүсінді «сезіне» білетін суретшілерді жұмысқа алған оңайырақ. Бірақ, бұл жұмыс асқан төзімділік пен уақытты талап ететіндіктен, суретшінің өзі оны ұнатпаса, бірден істі тастап кетеді.

– Осы жобамен айналысқаныңызға қанша жыл болды?

– Бір жарым жыл.

– Бір жарым жылда қанша мүсін жасадыңыздар?

– Шамамен 2 мыңдай.

– Неліктен батырларға жеке-жеке ат бермедіңіз? Мысалы, мынау Қабанбай, мынау Бөгенбай деп...

– Мұндай тәуекелге барсам, сынға ұшырайтын едім.

– Рушылдық мәселесін айтып отырсыз ба?

– Иә. Сосын біреулер «түрі ұқсамайды», «неге мұны емес, ана батырды жасамадың?» деуі мүмкін. Ойланбай айта салса да, мұндай пікір шығармашылық адамының көңіл-күйіне әсер етеді. Сондықтан, бұл мәселеге нейтрал қарағанды жөн көрдім.

– Мамандығыңыз кім?

– Экономист.

– Суретшінің оқуын да бітіргенсіз бе?

– Жоқ. Барлығын өзім ғаламтордан қарап үйрендім. Бала күнімнен бері сурет салып келе жатырмын деп айта алмаймын. Бұл іске бір жарым жыл бұрын ден қойдым. Фигураларды бояумен айналысатын шебер Михаил Шиловтың шеберлік дәрісіне қатыстым, астаналық Екатерина есімді суретшіден сабақ алдым. Оның алдында мен адамның түрәлпетін нашар салатынмын.

– Яғни, егер ынтам болса, бұл іс менің де қолымнан келеді. Солай ма?

– Әрине, ықыласыңыз бен уақытыңыз болса, сіздің де қолыңыздан келеді.

– Естуімше, қазақ батырларының мүсіндеріне шетелдіктер ерекше қызығушылық танытып отыр екен.

– Ол рас. Сәуір айынан бері Жапония, Үндістан, Қытай, Ресей, Украина, Ұлыбритания, АҚШ, жалпы саны 30-дан астам елден тапсырыс келіп түсті. Сондай-ақ, қазақ батырларының мүсіні Венгрияда өткен түркі халықтарының құрылтайында және тағы басқа халықаралық шараларда қойылып жүр.

– Аз уақыт ішінде осыншама елмен қалайша тез байланыс орнатып үлгердіңіз?

– Менің бизнесім әзірше шағын бизнес болғандықтан, жарнамалау жағы кемшіндеу болып тұр. Сол себепті, мүсіндерді әлеуметтік желілер арқылы жарнамалап отырмын. Барлық тұтынушылар мені «фейсбуктен» іздеп тапты. Шынымды айтсам, маған жарнама жағынан әлеуметтік желідегі қарапайым адамдар көп көмектеседі. Олар мүсіндердің суретімен бөліседі, маған әртүрлі жәрмеңкелер мен көрмелердің кестесін жібереді. Менің ешқандай демеушім жоқ. Жобаны бастау үшін грант та, несие де алмадым.

– Бұдан басқа қандай проблемаларыңыз бар?

– Мәселе көп қой. Мысалы, қызметкерлер санының жетіспеушілігі, шеберлерді үйретуге көп уақыт жұмсалатындығы (соның кесірінен жұмыс қарқыны баяулайды), өзіміздің жеке сауда нүктеміздің жоқтығы. Бірақ, бұлардың барлығы уақыт өте келе шешілетінін білемін. Әзірше мүсіндерді көтерме бағамен сатып отырмыз.

– Олар Қазақстанның қай өңірлерінде сатылып жатыр?

– Қазір Алматы, Қызылорда, Қостанай, Қарағанды және Астанада әріптестеріміз бар. Сайт арқылы тапсырыс жасалса, Қазақстанның кез келген жеріне өзіміз пошта арқылы салып жібереміз. Пошта жеткізуінің ақысын біз төлейміз. Ал, шетелге жіберу құны қымбат, оны тапсырыс берушінің өзі төлейді.

– Ғаламторда сіз жасаған мүсіндерге қатысты оң пікір білдіретін жандар көп екенін байқаймын. Ал, сын айтқан кісілер болды ма?

– Алғашында біреу сын айтса, қабылдай алмайтынмын. Біреулер «мына батырларың қазаққа ұқсамайды ғой» десе, ренжіп қалатын едім. Бірақ, бұл еңбектің артында үлкен ізденіс тұрғанын адамдардың барлығы бірдей түсіну мүмкін емес нәрсе ғой. Барлық оқырмандарға мүсіндерді құр фантазияма ғана сүйеніп жасамағанымды айтқым келеді. Сарбаздардың сауыты мен қару-жарағындағы әрбір детальды музей экспонаттары мен археологтардың еңбегіне сүйеніп жасадым.

– Ал, кәсіби мамандар қандай баға берді?

– Олар мүсіндегі детальдардың позициясы және тарихына қатысты дұрыс сын айтты. Ол пікірлер жақында жарыққа шығатын жұмыстарымды жасағанда ескерілді.

– Сізді әлеуметтік желіде сынайтын кейбір жандардың мүсін өнеріне қатысты орынсыз, таяздау пікірлері қынжылтпай ма?

– Жоқ, себебі, олар бұған кінәлі емес қой. Қазір көп адамдар жалақыдан жалақыға дейін күн көреді. Олар қалтасындағы артық 2-3 мың теңгесіне қуанып жүргенде, сіз мүсін туралы әңгіме айтасыз... Бұл оларға ауадай қажет нәрсе емес екенін мойындайық. Сондықтан, олар осы өнерге қызығушылық танытпағаны үшін кінәлі емес. Коллекция жинауға әркімнің жағдайы жете бермейтіні де белгілі. Әркімнің қызығушылығы әртүрлі болғандықтан, біреуді қинап театрға, музейге апара алмаймыз. Менің басты мақсатым – адамдарды осы іске қызықтыру. Таңдау– олардың өз еркінде.

– Тек қана сіздің батырларыңыздан коллекция жинап жүргендер бар ма?

– Иә. БАҚ пен әлеуметтік желілердің арқасында ондай жандардың саны күн санап өсіп келеді.

– Мүсіндердің стандартты көлемі қандай?

– Бойы – шамамен 6 см. Ал, көлемі 1:32. Бұл – коллекция жинаушылар арасында аса танымал масштаб. Мен салт атты батырдан гөрі жаяу әскердің мүсінін көбірек жасадым. Неліктен десеңіз, салт атты әскердің мүсінін жасауға материал көбірек жұмсалады, сосын оны бояу да біраз уақыт алады.

– «Батырларыңыздың» баға-сы қанша?

– Боялмаған мүсін 4 мың теңге, ал, боялғаны 6 мың теңге тұрады. Бұлардың бағасын жазарда алыс-жақын елдердегі мүсін жасайтын шеберханалардағы бағаларды да ескердім. Мүсіндер бастан-аяқ қолмен жасалатындығын, сондай-ақ, олардың таралым саны шектеулі екенін ескерсек, бағасы қолжетімді деп айтуға болады. Әрқайсысының қорабында мүсіннің үш тілдегі сипаттамасы жазылған, бәрі жеке-жеке нөмірленген.

– Бұларды нөмірлеуіңізге не себеп болды?

– Қазір мүмкіндігімше мүсін қашан, қайда сатылғанын өзіме жазып алып жүрмін. Өйткені, болашақта осы хобби сәнге айналып, Қазақстанда коллекция жинаушылар көбейеді. Сол кезде батырларға арналған мүсіндер туралы дерек жұртқа жетсе екен деймін. Батырлардың таралымы – мың дана. Осы мың мүсіннің барлығы нөмірленген.

– Мен сізден «Қазақ аруларының» сериясын қашан жасайсыз?» деп сұрағалы келген едім. Байқасам, сіз бұл іске кірісіп те кеткен екенсіз.

– Иә (мүсінші өзі жасаған үкілі аруды көрсетті – ред). Алдымен, ұлттық киімдегі ару, сосын басқы дүниеге келді. Енді біршама уақыттан соң, бүркітші мен ақ жаулықты әженің мүсіні де дайын болады.

– Алдағы уақытта ертегі кейіпкерлерінің мүсінін жасауға қалай қарайсыз?

– Бұйырса, бастаған шағын кәсібім бір арнаға түскен соң, ойыншық мүсіндер сериясын ашуды жоспарлап отырмын. Ер Төстік, Тазша бала, Алдар көсе сияқты көпке танымал кейіпкерлердің пластик нұсқасын жасап шығарсам деймін. Олар сапасы жағынан «Шляйх» деген танымал фирманың пластик ойыншықтарына ұқсас болғанын қалаймын. Бірақ, бұл жоспар бизнесіміздің қалай жүргеніне тікелей байланысты.

Бақсы

– Қазақ батырларының мүсінін жасайтын басқа да шеберлерді білесіз бе?

– Жоқ. Қазақстанда және әлемде қазақ батырларының шағын мүсіндерін жасауды алғаш қолға алған адам алдыңызда отыр. Бұған дейін қазақ батырларына арналған мүсін не ойыншық шығарған адам туралы естіген емеспін. Бірақ, Астана, Алматы мен Қарағандыда басқа коллекцияларды жинайтын және бояйтын жандарды білемін.

– Жеке коллекцияңыз бар ма?

– Иә, бала күнімнен коллекция жинаумен әуестендім. Көшпенді халықтардың тарихына бала күнімнен қызығамын. Скиф, ғұн, моңғол, грек сарбаздарының, орыс солдаттарының мүсінін жинадым. Осы кәсіпті ашу үшін жинаған мүсіндерімнің біразын сатуға тура келді.

Ернар Нұрмағамбетовтің коллекциясындағы шетелдік мүсіндер

Ернар Нұрмағамбетовтің коллекциясындағы шетелдік мүсіндер

Ернар Нұрмағамбетовтің коллекциясындағы шетелдік мүсіндер

– Патент алу мәселесі қалай болып жатыр?

– Қазір қазақстандық патенттің құжаттарын рәсімдеп жатқан жайым бар.

– Күніне қанша мүсінді бояйсыздар? Бір мүсінге қанша уақыт жұмсалады?

– Күніне шамамен 4-5 мүсін боялып, 10 мүсін құйылады. Бір мүсінге бастан-аяқ 4 ай уақыт жұмсалады.

– Алдағы уақытта батырлар топтамасын жасау ойда бар ма?

– Иә, 8 жаяу әскер, екі салт атты батырдан тұратын топтама жасағым келеді. Бұл жердегі екі салт атты – Керей және Жәнібек хандар. Осындай 10 батырдан тұратын топтаманың 50 данасын жарыққа шығаруды ойлап жүрмін.

– Қандай арманыңыз бар?

– Алдағы уақытта Кенесары ханның, Бөгенбай батырдың, Абай Құнанбаевтың, Бауыржан Момышұлының мүсіндерін жасағым келеді. Мүсін құятын жабдық сатып алуды армандап жүрмін. Сондай-ақ, «Отырардың күйреуі» сияқты үлкен шайқастың реконструкциясын қолға алғым келеді. Мен әлі жаспын, бұйырса, ойға алған жобаларымның бәрін жүзеге асырам деп үміттенемін.

– Әңгімеңізге рахмет!

Суреттерді түсірген – Нұрбек ӘЛМАНБЕТОВ
Мақала авторы - Роза Әрен

Серік Сәлиевтің жаңа белесі

Боксшылардың өмірі қалай өтуі мүмкін? Миллионнан бірі чемпион болады. Жеңіспен оралған жас спортшыны халқы төбесіне көтеріп құрметтейді. Бір-екі жылдан кейін жеңімпаздың бар жоғы да байқалмай, көп чемпионның арасына су секілді сіңіп кетеді. Қолынан келгені бапкер болады. Мен мұны боксшыларды ренжіткім келгендіктен жазып отырғаным жоқ.(Ренжітуге кімнің батылы барады?) Айтайын дегенім, бүгінгі менің кейіпкерімнің ерекшілігі — ол боксшыларға жабылған стереотипті бұзған адам.

Серік Сәпиев кім? Иә, сіз оны Олимпиада чемпионы, Вэл Баркер кубогының иегері ретінде тануыңыз мүмкін. Алайда Серік бүгінде өмірінің жаңа белесін бағындыруда. Үлкен спортпен қоштасқаннан кейін «Болашақ» бағдарламасымен Англияда білім алды, бүгінде «Astana Arlans» бокс клубының тізгінін ұстап отыр.

— Үлкен спортпен енді қоштасқан боксшы үшін бас менеджер қызметін алу қаншалықты қиын болды?

— «Astana Arlans» клубының директоры қызметіне сайлануым мен үшін күтпеген жайт болғаны рас. Басшылық қызметте тәжірибемнің болмауы алғашында біршама қиындықтар туғызды. Екі ай ішінде әріптестерімнің арқасында бұл саланың қыр-сырын меңгеріп алдым. Бүгінде де қиындықтар жоқ емес. Қаражаттың уақытылы түспеуі секілді кішігірім мәселелер болып тұрады. Дегенмен, барлығы шешуге болатын қиындықтар. Тіпті мұны қиындық деп айтуға да келмес. Біздің алдымызға міндет қойылады. Мысалы, өңірлерде бокс кешін өткізу, келіссөз жүргізу секілді... Қойылған міндеттерді орындауымыз қажет.

— Өңірлер демекші, осы маусымда қай қалаларда бокс кешін өткізуді жоспарлап отырсыздар?

— Алдыңғы маусымда кездесулер еліміздің төрт қаласында өткізілген болатын. Ал осы маусымда әзірге нақты үш қаланың атын атай аламын. Олар: Атырау, Тараз және Талдықорған. Бұл қалаларда «Астана арландарының» бокс кеші бұрын-соңды өтпеген. Ал, егер топтық кезеңнен шығып жатсақ, тағы бір қалада бокс кешін ұйымдастыруға мүмкіндік аламыз. Бір байқағаным, өңірлерде бокс кешіне деген қызығушылық Алматы мен Астана қалаларына қарағанда жоғары.

— Атқарып жатқан қызметіңіздің болашағын қалай бағалар едіңіз?

— Сізге қалай айтсам екен... Мен мұнымен тоқтап қалғым келмейді. Болашақта қазақ спортының дамуына өз үлесімді қоссам деймін.

— Демек, қалай болғанда да спорт саласынан қол үзбейсіз ғой?

— Иә. Бұл менің білетін салам. Мысалы, мемлекеттік қызметке барсам, барлығын басынан үйренуге тура келеді. Жалпы, Қазақстанда спорт өте қарқынды дамып келеді. Өзіңіз байқасаңыз, әр жыл сайын медальдарымыздың саны артуда. Елімізде спорт кешендерінің саны артуда, тиісінше спортпен айналысатын адамдардың саны да өсуде. Сондықтан спорт менеджментінің болашағы өте зор деп есептеймін.

— «Astana Arlans» жобасы өзін-өзі ақтап жатыр ма? Қаржыландырусыз клуб өз табысына өмір сүре ала ма?

— Жалпы WSB лигасы әлем бойынша өзін ақтамайтын жоба. Әр мемлекет өз клубына ақша салып, кәсіби боксты дамыту үшін еңбек етеді. Astana Arlans-қа келер болсақ, бұл жоба да қаржылық тұрғыда өзін ақтап жатқан жоқ. Өкінішке қарай, біздің елде телекөрсетілімдерден ақша табу жүйесі әлі дамымаған. Осыған қарамастан бізге қолдау білдіріп жүрген азаматтарға алғыс айтқым келеді. Алғашқыда телеарналардан бокс кештерін көрсету үшін біз ақша төлеген болсақ, бүгінде керісінше. Мысалы, алдыңғы маусымда «Хабар» телеарнасымен келісім-шарт жасалды. Бұл да біз үшін кішігірім жеңіс. Шамамен алғанда бізге бөлінетін қаражаттың 30%-ын билеттер мен телекөрсетілім арқылы жауып отырмыз.

— WSB лигасында чемпион атанған командаға берілетін сыйақы мөлшері қанша?

— Бірінші орын алған командаға 500 мың доллар беріледі.

— Бұл футболдан түсетін сыйақы мөлшерімен салыстырғанда тиын-тебен екен ғой?

— (күліп) Иә, футболмен салыстырсақ тиын-тебен. Қателеспесем футболда Чемпиондар лигасында тең ойнаған командалардың өзіне миллионнан аса сыйақы беріледі. Осы мүмкіндікті пайдаланып, «Astana Arlans» — екі тарапқа да пайдалы ынтымақтастыққа дайын екенін айтқым келеді.

— Осыдан бір-екі жыл бұрын берген сұхбатыңызда «Астана арланстың жасөспірімдер клубын ашамыз»деген едіңіз?

— Айтқаным рас, бірақ барлығы қаражатқа келіп тіреліп отыр. Жоспарымызда еліміздегі кәсіби боксшыларды, жастардың басын қосатын жоба болған. Алайда алдағы бір-екі жылда ондай бокс мектебі ашылмайды.

— Балаларды бірден кәсіби боксқа дайындау қаншалықты тиімді?

— Дайындауға болады. Бірақ мұндай жобаның шығыны көп. Әуесқой бокста белгілі бір жетістікке жетіп, Олимпиада чемпионы атанған спортшыларға батыстан ұсыныстар өзі-ақ түседі. Ал өздігіңнен кәсіби бокста ақша табу өте қиын.

— Боксшылармен бірге жаттығасыз ба? Мүмкін жаттығу барысында бапкерлік кеңес те айтатын боларсыз?

— Иә, жаттығуларға барып тұрамын. Бірақ бапкерлердің ісіне араласпауға тырысамын. Әйтпесе жаттықтырушылар «Балам, ты боксер а не тренер. Я тренером 20 лет работаю» дейді. Сондықтан, жаттығуларды сырттай бақылаймын.

— Кәсіби спортты тастағаныңызға біраз уақыт болды. Бүгінде бос уақытыңызды қалай өткізесіз? Жалпы, спорт менеджерінің күн тәртібі қалай өтеді?

— Жаттығудан кейін бассейнге шомылуға барсам, ватерполошылар (су полосы. Ред.) жүзуге кедергі келтіре берді. Бір күні ойнап жүрген жігіттер командаға қосыл деп қоймағасын, ойнап көрдім. Ұнады. Қазір хобби ретінде бос уақытымда су полосымен айналысамын... Жұмыс күнім таңғы сағат тоғызда басталады. Күнделікті кездесулер, жиналыстар, өңірлерге барып кездесулер өткіземін. Жұмысым нақты бір уақытта бітеді деп айта алмаймын. Бастысы өзіме ұнайды.

Сурет - Нұрбек Әлманбет
Мақала авторы - Рүстем Әлпи

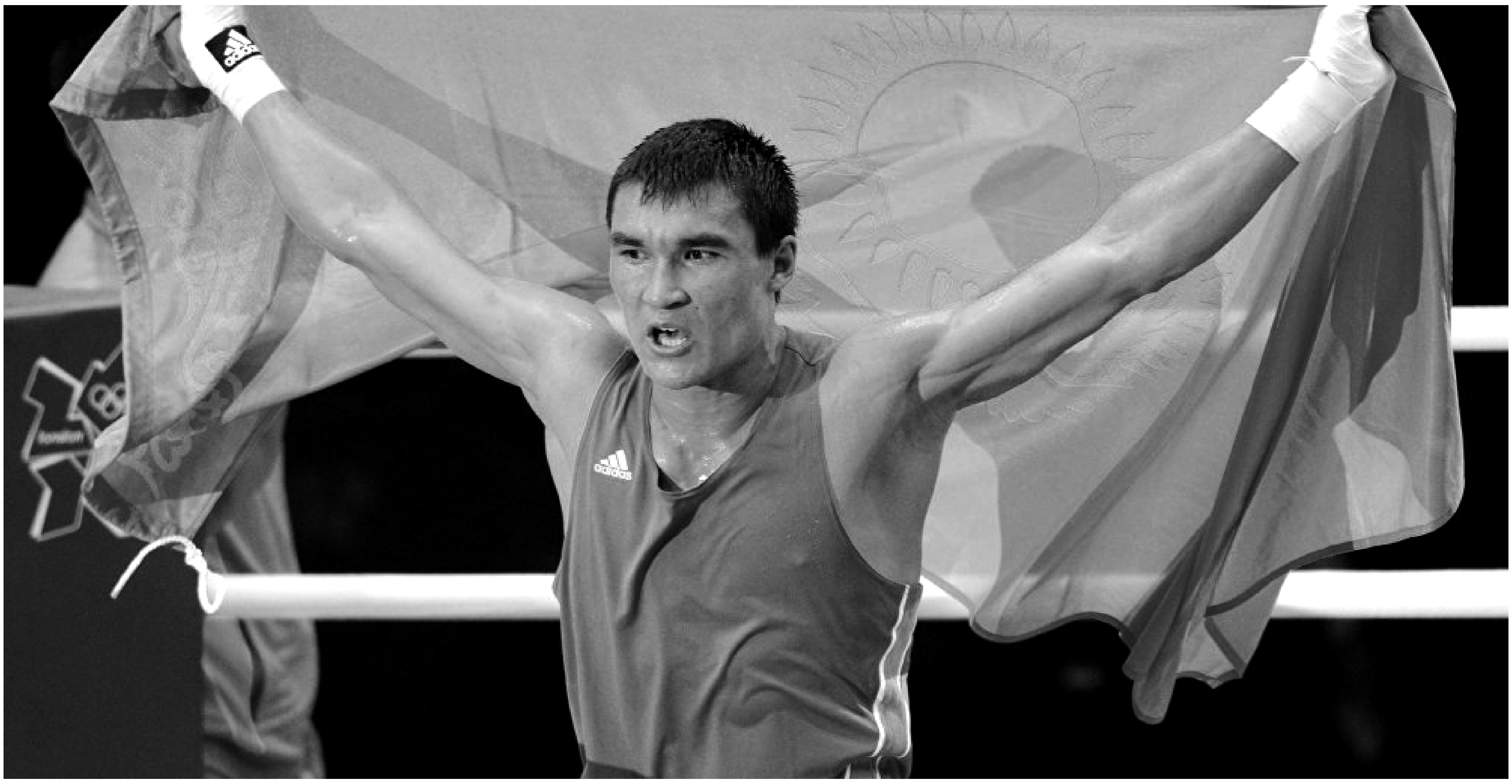

Астанада ортопедиялық матрас өндірілетінін білесіз бе?

Астана іргесіндегі Қоянды ауылында шағын алайда өте маңызды өндіріс орыны жұмыс істейді. Кәсібін дөңгелетіп отырған Асхат Қапас есімді кәсіпкер серіппелі ортопедиялық матрастар мен жастықтарды «Жанұя» сауда белгісімен өндіреді. 12 жыл бұрын отандық сауда нарығына қосылған қазақстандық тауар сапасымен танымал. Отандық өнімді қолмен ұстап, көзбен көру үшін цехқа барып,ондағы жұмыс процессімен жақынырақ таныстық.

Серіппелі матрас өндіретін цехқа бармас бұрын, «Жанұя» сауда белгісімен өндірілген өнімдер сатылатын дүкенге бас сұқтық. Сатылымға қойылған өнімдер көз тартады. Шынымен де Астанада жасалған матрастардың сапасы Ресей немесе Түркия елдерінен келетін матрастардан асып түспесе кем емес. Және бір айта кетерлігі, дүкен сөрелерінде табиғи таза киізден жасалған, түрлі-түсті оюлары көздің жауын алатын сырмақтар да бар екен. (Бұл туралы сәл кейінірек тоқталамыз).

Асхат Қапас, цех директоры

Мен 2001 жылы Қытайдан тарихи Отаныма көшіп келдім. Қытайда мектепте мұғалім болғанмын. Қазақстанға келгеннен кейін ұстаздық қызметімді жалғастыруға мүмкіндік болмады. Тіл мәселесі қиын болды. Сол себепті күнкөріс үшін өзге кәсіппен айналысуға тура келді. Кәсіптің түрлі саласын сұрыптай келе, серіппелі ортопедиялық матрас өндіруді қолға алдым. Неге, десеңіз мұндай өндіріс еліміздің солтүстік өңірінде жоқ екен. Бұған қоса, Астана – еліміздің орталығы, мұнда жыл өткен сайын халықтың саны өсіп келеді. Қонақ үйлер мен жатақханалар, балабақшалар көптеп ашылуда. Осындай мекемелерді өзімізде өндірілетін серіппелі матрастармен қамтамасыз етуді көздедім. Шет елден келетін тауар бағасы отандық өнімдерге қарағанда әлдеқайда қымбат екенін сіз жақсы білесіз. Ал, сапа жағынан алсақ біз жасап жатқан өнімдердің сапасы сырттан келетін матрастардан еш кем емес. Ал, бағасы қолжетімді. Осылайша шағын цех ашып, 2002 жылы қаңтар айынан бастап өнімдеріміз өмірге келді. Кейін «Жанұя» сауда белгісін алдық. Сауда белгісін еншілеу үшін ең бірінші өнімнің сапасы талаптарға сай болу керек. Сапа стандарттарына толыққанды жауап беретіндіктен, Қазақстанның сауда нарығында «Жанұя» сауда белгісімен таныла бастадық.

Асхат аға бастапқыда цехты жалға алып жұмыс жасағандықтарын тілге тиек етті. «Астанада мекемені жалға алу өте қымбат. Сондықтан, тапқан табысмыздың жартысын жалға бермес үшін, қала іргесіндегі Қояндыдан жер сатып алып, цех салдық. Цехтың аумағы 300 шаршы метр. Ішіндегі станоктар мен қондырғылар Қытай мен Ресейден әкелінген. Шикізатты жартылай Қазақстанның өзге қалалары мен Қытайдан әкелеміз» – дейді ол.

– Аға, тұрақты тұтынушыларыңыз кім?

– Біздің тұтынушыларымыздың басым көпшілігі жиһаз өндіретін кәсіпкерлер. Шаһардағы әлеуметтік мекемелер мәселен, жатақханалар, қарттар үйі, балалар үйі, қонақ үйлер тапсырыс жасап жатады. Былтыр Астанада мың орынға лайықталған жатақхана ашылды, тапсырысқа сай толықтай біз оларды матраспен қамтамасыз еттік. Айына бір мың матрас өндіруге қауқарымыз бар.

– Жылына қанша тапсырыс аласыздар?

– Орта есеппен алғанда соңғы екі жылда тапсырыс саны азайып кетті. Енді Кедендік Одаққа мүше елдердің еркін сауда айналымы енгізілуіне байланысты еліміздің сауда нарығына сырт мемлекеттер өндіретін серіппелі матрастар көптеп келуде. Бұл жағдай әрине отандық тауарларға әсерін тигізбей қойған жоқ. Бүгінгі таңда бәсекелестік артып отыр. Сонда да біз бәсекелестікке төтеп беріп, сапалы өнім өндіру арқылы тұтынушыларымызды жоғалтпауға тырысамыз.

Біздің тұрғылықты халықтың менталитеті қызық қой, қандай тауар болса да «Ресей өндірген» десе жабыса кетеді. Отандық өніммен салыстырып қарағанда ресейлік өнім нашар болып тұрса да «ресейлік тауар жақсы» деп соны таңдайтын тұтынушылар болады екен. Отандық өнімдерді өзіміз қолдамасақ, өзіміз таңдамасақ осындай шағын кәсіпорындарды кім алға сүйрейді?

Бастапқы жылдары жылына 5000-6000 серіппелі матрасқа дейін өндіретінбіз, соңғы екі жылда тапсырыс көлемі 2000-ға дейін түсіп кетті. Негізгі бәсекелес елдер Ресей мен Белорусия болғандықтан тауардың өтімділігіне қалай да әсерін тигізері анық. Теңгенің құнсыздануы да ықпал етіп отыр.

– Асхат мырза, шикізатты жаңа сіз Қытайдан әкелеміз деп айтып қалдыңыз. Матрас өндіруге қажетті шикізат сонда Қазақстанда жоқ па?

– Қазақстанда темір көп қой, алайда дәл серіппелі матрасқа арналып өңделген темір бізде жоқ. Паралонды Өскемен мен Павлодар қаласынан аламыз. Матрасты тыстаған мата, серіппе, паралонмен қоса төсейтін кокос койрасы, латекс секілді өнімдерді Қытайдан әкелеміз. Кокос – Қытайдың ыстық жері оңтүстік өңірінде теңіз жағасында өсетін ағаштың жапырағы. Кокостың денсаулыққа пайдасы зор, қыста жылы, жазда салқын. Латекс – паралоннан жақсы, бірақ ол да бізде өндірілмейді. Адамның денесіне жағымды, әрі пайдалы болғандықтан тұтынушылар тарапынан латекс пен кокосқа сұраныс жоғары. Матрасты тыстайтын матаның ішкі және сыртқы қабатын мақтадан жасатамыз.

Нұргүл Хамиолла:

Серіппелі матрастарға үнемі тапсырыс бола бермейді. Жұмысшылардың кейде бос отырып қалатын кездері болады. Уақытты ұтымды пайдалану мақсатында киізден ою ойып, сырмақ жасауды қолға алдық. Киізді дайын өңделген әрі боялған күйінде Қытайдан әкелеміз. Қытайда тұратын қандас бауырларымыз тері және жүн өндірісін дұрыс жолға қойған. Олар таза табиғи жүнді өңдеп, бояп киз жасап сатады. Бүгінгі заманда технологиялар дамыды, бұрын ата-бабаларымыз жүнді сабап, киіз басып, сосын түрлі түске бояйтын болса, қазір арнайы технологиямен жүн өңдеуге болады. Қытайдағы қазақтар осы кәсіпті дөңгелетіп отырғандарына 7-8 жыл болды. Таза табиғи қой жүнінен жасалған түрлі түсті киізден ою ойып, әдемі сырмақ жасап көрейік деп шештік. Мұндағы менің мақсатым – ұлттық құндылықтарымызды дәріптеу, сол арқылы жойылып бара жатқан қолөнерді насихаттау. Әрі жылы, әрі пайдалы, әрі қазақи нақыштағы өнімдерді еденімізге төсеп қойсақ қандай жақсы. Өсіп-өркендеп келе жатқан тәуелсіз елімізге әркім өзінше үлес қосқысы келеді. Мен қолымнан келгенше ұлттық колориттерге бай, таза әрі табиғи өнімдерді халық игілігіне ұсыну арқылы өз үлесімді қосқым келді.

Кәсіпорында «Алмаз», «Мәрмәр», «Мамық», «Бриллиант», «Балауса», «Меруерт» секілді атаулармен сан түрлі серіппелі матрастар өндіріледі. Әр матрастың атауына сай құрамының ерекшелігі бар. Өндірушілер үш жылға кепілдік береді.

Шағын цех 10-ға жуық адамға жұмыс беріп отыр.

Сауда нарығында «Жанұя» сауда белгісімен аты танылған кәсіпорын бүгінгі таңда таза киізден өндірілген сырмақтардан басқа ұлттық нақыштағы киімдер тіге бастады. Ұлттық костюмнің түр-түрі он саусағынан өнер тамған Гүлнұр Тоқан есімді тігінші апайымыздың қолынан шығады.

Бұл – киіз үйдің ішіне үлгі ретінде төселген оюлы сырмақ. Осы цехта жасалған.

P.S.

Серіппелі матрас өндіретін цех жұмысымен танысқаннан кейін талпынған адамға мүмкін емес нәрсе жоқ екен деген ойға келдік. Шынымен де, өз жерімізде, көрікті Астанамызда ортопедиялық матрас өндіретін кәсіп ашып, отандық кәсіпкерлікті дамытуға өзіндік үлес қосып отырған Асхат ағамызға тек сәттілік тілеадік. Бәсекелестік дүркіреп тұрған бүгінгі заманда алпауыт көршілес елдерден келіп жатқан тауарлардың легі осындай шағын кәсіпорындардың жұмысын тұралатып, ілгері емес кері кетуіне әсерін тигізбесіне кім кепіл? «Жанұя» сауда белгісімен шығатын отандық өнімдер бәсекелестік айқасында жұтылып кетпей, қарқынын үдете түссе екен. Ресми деректерге сүйенсек, 2017 жылы Астанада өтетін халықаралық «ЭКСПО-2017» көрмесіне байланысты шаһарда 38 қонақ үй бой көтереді. Салынатын қонақ үйлер қазақстандық кәсіпкерлік пен отандық өнімдерді қолдап, Асхат Қапас секілді кәсіпкерлерге тапсырыс берсе тамаша.

Сурет - Нұрбек Әлманбетов
Мақала авторы - Бақытгүл Абайқызы

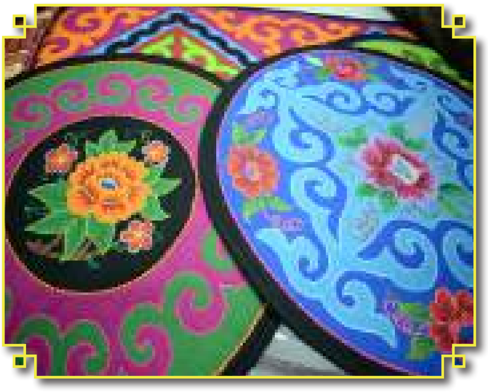

«Астана, на стыке Евразии»

Прилетая в какой-нибудь заграничный город, первое впечатление о стране вы получаете из места которое видите первым, это аэропорт. Как он устроен, насколько он удобен, современен, комфортен, для вас, что бы переждать несколько часов для пересадки на другой рейс. И исходя из этого, у вас уже складывается мнение о стране в целом. И если театр начинается с вешалки, то знакомство со страной начинается со здания аэропорта. Таким образом, аэропорт стал не только местом прибытия самолетов, но и визитной карточкой страны. Об этом и не только, нам удалось поговорить с Паолом Ричиотти, возглавляющим аэропорт Астаны.

Журналист(Ж): *- Спасибо за Ваше согласие дать интервью. Насколько я знаю в Казахстане Вы с 2012 года, расскажите первые впечатления о нашей стране и аэропорте?*

Паоло Ричиотти(П. Р.):- Если быть точным, я приехал в Казахстан в конце января 2013 года. Мне повезло, я работал в разных частях мира, я итальянец и поэтому начинал свою карьеру в Италии. Затем я работал 11 лет в совместном предприятии между Европой и Африкой, далее 18 лет в компании «CathayPacificAirways», работал в Италии, Франции, Кореи. 8 лет в Гонконге, в конце 2000 вернулся в Италию и 8.5 лет работал в аэропортах Милана. То есть в течение моей карьеры я работал в авиакомпаниях и аэропортах. Казахстан это новый опыт для меня, и обычно такая большая страна как Казахстан ассоциируется с Алма - атой, так как Алма-ата является коммерческим центром. И я был удивлен увидеть в столице аэропорт, который по моему мнению был немного мал и возможно требовал улучшений. И в те дни, когда я путешествовал межу Алма - атой и Астаной, Астанинский аэропорт показался более молодым и приветливым. Я должен сказать, что, прежде всего, был удивлен открытостью и приветливостью казахстанцев и энтузиазмом молодых людей в работе и реализации дел. Во время моей первой работы с «Air Astana», где я работал директором по наземному обслуживанию, мы смогли за довольно короткий период времени внедрить системы, которые бы заняли больше времени для запуска в другом месте.

Ж: *- С 2016, Вы, стали руководителем аэропорта Астаны, какие задачи были поставлены перед вами, как перед новым руководителем, что удалось уже реализовать?*

П. Р.:- Мне была дана очень четкая задача, обеспечить завершение строительства нового терминала, разработать новые процедуры для работы нового терминала и ввести его в эксплуатацию, это то чего мы сейчас добились. Здание готово на 98%, остались мелкие задачи. Так же была поставлена задача, создать новую структуру, чтобы терминал работал на международных стандартах.

Ж: *- Совсем недавно закончилось «ЭКСПО-2017», большое количество иностранных гостей и увеличение потока внутреннего туризма и все это было серьезной проверкой работы аэропорта.*

П. Р.: - Изначально предполагалось, что строительство терминала завершится в мае 2017 года, но фактически когда мы открылись 1 июня, терминал еще не был завершен, работала одна парковка и постепенно в период июль-август, мы вводили в эксплуатацию другие части терминала. Это был вызов для нас, потому что мы работали с терминалом, который был не до конца завершен, но благодаря, в первую очередь обязательству наших сотрудников, благодаря процедурам которые мы внедрили для работы нового терминала, мы смогли обслужить весь пассажиропоток во время «ЭКСПО», без каких- либо значительных проблем. Что касается открытия нового терминала, везде по всему миру, завершение строительства до фактического открытия терминала, занимает обычно несколько месяцев. Мы фактически ввели его в эксплуатацию, когда он еще завершался. Говоря, про пассажиропоток во время «ЭКСПО», это было значительное увеличение для нас. Мы смогли привлечь новые авиакомпании, такие как «Air China», «Wizzair», «Finnair» и другие, плюс Air Astana добавила 27 еженедельных рейсов. За период «ЭКСПО» до середины октября мы зафиксировали 54% рост международного пассажиропотока и 24% увеличения внутреннего трафика по сравнению за аналогичный период прошлого года. И теперь, конечно же, после «ЭКСПО» пассажиропоток снизился, по разным причинам, первое, это конечно завершение «ЭКСПО», второе, что сезон чартерных рейсов, туристических сейчас закрывается. А октябрь и ноябрь это обычно сезоны низкого пассажиропотока.

Ж: *- какие новые маршруты будут открыты внутри страны и в ближайшем зарубежье?*

П. Р.: - Мы каждый день работаем над этим, мы в постоянном контакте с авиакомпаниями. На данный момент, самый большой вызов для нас, это позиционировать аэропорт Астаны, в качестве хаба Центральной Азии. Почему мы хотим это сделать. Во-первых это программа президента «Нурлы Жол».

Астана развивает новый международный финансовый центр. И так же ведется большая работа по продвижению туризма в Казахстане. Поэтому нам нужно создавать больше стыковок,

соединений Астаны с остальным миром. Что бы привлечь не только трафик в и из Казахстана, но и чтобы привлечь трафик из страны А в страну Б через Казахстан. Потому-что Астана имеет стратегическое местоположение в центральной Азии. И в то время как мы не сможем конкурировать на прямых рейсах между крупнейшими городами, например, будет очень сложно привлечь туристов летящих из Гонконга в Лондон, потому-что существует очень много прямых рейсов между такими городами каждый день. Но я могу конкурировать, предлагая Астану тем путешественникам которые летают к примеру из Гонконга в Душанбе, Гонконг - Омск, Париж – Улан - Батор и т.д. Это те точки, которые не могут себе позволить прямой рейс между этими городами, потому что не так много пассажиров, поэтому они должны где-то стыковаться и Астана может стать идеальным местоположением для этого. И что бы это сделать, необходима развитая инфраструктура, аэропорт который комфортен и привлекателен для пассажиров, и конечно же авиакомпании которые будут создавать эти стыковки. У нас есть аэропорт, у нас есть «Air Astana», «SCAT» которые здесь базируются и могут эти стыковки реализовывать.

***Ж:-** работа в наше время требует постоянного повышения уровня сотрудников, где обучаются ваши сотрудники?*

П. Р.:- Нет такой школы, которые обучают на менеджеров по аэропортам. У нас есть много преданных своему делу людей, которые работают немало лет, но нам так же нужны и новые люди. Мы создаем новые рабочие места, привлекаем новых сотрудников. Например, мы взяли шесть выпускников Назарбаев университета, которые не знакомы с работой аэропорта, но они хороши в коммуникации, социальных науках, анализе и мы взяли их для специального проекта и они учились во время работы, помогали нам в разработке процедур для нового терминала. И за довольно короткий период времени, они стали достаточно знающими, чтобы занять некоторые ответственные должности, это один из примеров. Мы так же сейчас изучаем, возможность присоединения к международному совету аэропортов, это всемирная организация, которая представляет интересы аэропорта в разных государственных органах. И так же очень тесно взаимодействует с «ИКАО»(международная организация гражданской авиации), которые регулируют авиационную деятельность. И они так же предлагают курсы для сотрудников. Есть разные способы, которыми мы обучаем и развиваем людей и помимо этого техническая часть. И еще один элемент, который очень важен это обслуживание клиентов, обучаем сотрудников улыбаться, взаимодействовать с пассажирами. В самом начале мы задействовали «Air Astana», при обучении обслуживания, но это процесс, который не делается за один день, он требует постоянных усилий, работы и времени.

***Ж:-** какие новшества ожидают казахстанцев в ближайшее время в работе аэропорта?*

П. Р.:- Прежде всего, нужно закончить работу над новым терминалом, который закончен на 98%. В ближайшее время значительного развития по инфраструктуре не ожидается. Не считая нового «LRT», это легкорельсовый транспорт который соединит город с аэропортом. Сейчас идет строительство. Ожидается в конце следующего года, за этот проект отвечает акимат, а мы отвечаем за интерфейс. Мы работаем по улучшению сервиса в аэропорту касательно общественного транспорта, чтобы люди больше пользовались общественным транспортом приезжая в аэропорт, так же улучшаем работу такси в аэропорту, у нас до сих пор проблемы с нелегальными таксистами, если приехать в аэропрт в 4-5 утра, вы увидите некоторых людей которые очень активно предлагают услуги такси, люди прибывая в аэропорт, ожидают что их приветливо встретят, а тут какие-то люди, которые пытаются взять багаж и посадить в свое такси. Мы открыли в новом терминале некоторое количество магазинов, и еще магазины будут открываться с ростом пассажиропотока. Мы довольно скоро ожидаем, что будут изменения в законодательстве, которые регулируют деятельность магазинов дьюти фри и когда это будет сделано, мы сможем предложить так же дьюти фри магазины для прилетающих пассажиров, но это требует некоторых изменений в законодательстве СНГ, которые скоро должны произойти. Сегодня наша основная работа в части развития аэропорта, это завершить терминал, улучшить предлагаемый клиентам продукт. Улучшить уровень обслуживания нашими сотрудниками, предложить клиентам качество международных стандартов.

***Ж:-** Вы, конечно же, посещали множество стран, работали со многими авиакомпаниями и аэропортами, какой из них вы считаете примером для себя?*

П. Р. :- есть очень много хороших аэропортов по всему миру по разным причинам, очень большие как например в Атланте. Очень популярные, как в Лондоне или Франкфурте. Если говорить про Дубай, то - это аэропорт который является практически торговым центром. Но если бы я выбирал один аэропорт, который предлагает лучший баланс, это Инчхон в Сеуле. Который имеет хороший баланс производственного качества, стыковок для пассажиров, будущие планы развития, один из моих любимых на данный момент. Но я думаю аэропорт астаны, он небольшой, но новый терминал аэропорта, он уникальный, и больше в мире нет подобного двухуровневого терминала. И моя мечта, заключается в том, что через коммуникации, через посещение, люди из Казахстана, будут узнавать больше про аэропорт, чувствовать гордость за него и начнут понимать насколько аэропорт, может быть важен для экономики страны. И если вспомнить историю все могущественные страны, имели влияние через морские порты, в качестве примере можно привести Венецию. Каждая страна имела порт, но сейчас аэропорт очень важный элемент для развития экономики. Если подумать про аэропорт Астаны в центре Азии, есть очень хорошие возможности для развития.

***Ж:-** Спасибо за интервью.*

Понаблюдав за работой сотрудников аэропорта, видя их квалификацию, желание соответствовать своей работе и духу времени, понимаешь, что те задачи которые ставят перед собой руководство аэропорта, будут успешно воплощаться в жизнь. И наша общая цель, видеть Астану в качестве хаба Центрально Азии, место стыковки, несомненно будет реализована.

Автор статьи: Наурузов Б.

«Астана, привыкшая удивлять»

Астана стала необыкновенно популярным и любимым местом посещения для многих иностранцев, чему немало способствует появление новых мест отдыха, музеев и событий, которые привлекают внимание туристов. И очень часто, люди приезжающие в Астану впервые, теряются от разнообразия предлагаемых мероприятий и знаковых мест, которые необходимо посетить. И мы решили оказать им помощь в выборе и сделать небольшой обзор достопримечательностей столицы, жемчужины Центральной Азии.

И начать, наверное стоит, с одного из самых знаменитых и знаковых мест столицы монумента «Байтерек». На левому берегу Ишима, напротив Президентского дворца, стоит грандиозное сооружение, узнать и увидеть его можно издалека, благо высота «Байтерека» составляет 97 метров(не учитывая шара), сам же стеклянный шар, весит около 300 тонн и венчает это сооружение. В самом же шаре расположена композиция «Аялы алакан» с оттиском правой руки президента, рядом установлен деревянный глобус, на котором оставили свои автографы представители 17 религий, ведь именно около Байтерека в 2003 году, впервые в истории человечества представители 17 религиозных конфессий вознесли общую молитву к богу. И небольшой совет, прийти вечером, ведь именно в вечернее время вся конструкция подсвечивается разноцветными софитами и «Байтерек» предстанет перед вами во всех цветах радуги.

Так же одним из самых посещаемых мест для туристов, является Океанариум Развлекательного центра «Думан», это единственный в мире подобный комплекс, удаленный от океана более чем на 3000 километров. 70-ти метровый прозрачный туннель, проходящий по дну Океанариума, позволить насладиться вам красотами его обитателей. Если повезет, вы попадете на время кормления рыб и увидите, как специально обученные люди буду кормить рыб, черепах и других обитателей аквариума. Но, помимо этого вы так же сможете посетить театр аниматрониксов - «джунгли», где увидите движущаяся фигуры динозавров, крокодилов, обезьян и т.д. А в зоопарке – экзотариуме вы сможете поближе рассмотреть загадочных и экзотических обитателей нашей планеты. И когда вы ознакомитесь со всем этим, сможете весело отдохнуть, в единственном крытом в Астана аквапарке, который наполнен различными горками, волновым бассейном и расслабиться в SPA – зонах. А по завершению всего вашего путешествия, можно будет насладиться видом всей Астаны, с самого высокого в Казахстане колеса обозрения высотой 65 метров. И как правило посетители океанариума уходят отсюда, полными самых ярких впечатлений и надеждами еще раз вернуться сюда.

А посмотреть новинки кино, закупиться модной одеждой от мировых брендов, можно в многочисленных ТРЦ столицы. К примеру ТРЦ «Хан Шатыр» это крупнейшее сооружение шатровой формы в мире, его спроектировал знаменитый британский архитектор Норман Фостер. Так же вы можете посетить один из крупнейших в Казахстане ТРЦ MEGA Silk Way. Общая площадь здания ТРЦ – 140 тыс. м2, длина – 500 м, ширина 160 м. Высота атриумов – 25 м, что сравнимо с восьмиэтажным зданием. На его территории компанией Happylon построен крупнейший семейный развлекательный парк общей площадью более 7000 м2, включающий Парк аттракционов, Парк морских животных Ocean Park и Парк профессий HappyWorks City. В MEGA Silk Way также есть научно– развлекательный парк чудес Evrikum (880 м2); батутный развлекательный парк Kango (2500 м2) с возможностью проведения спортивных тренировок; творческое пространство Marwin (1500 м2) с концепцией «домашняя библиотека»; одиннадцатизальный кинотеатр Chaplin (5500 м2) с самым большим в столице экраном. Одним словом, что бы только погулять и рассмотреть само здание уйдет несколько часов. Найти ТРЦ по своему вкусу в Астане наверное сможет каждый. Как нам рассказали посетители «Хан Шатыра», им очень нравится проводить время именно в нем, но они советуют приходить в торговые центра и в праздники, когда все ТРЦ стремятся удивить и показать себя с лучшей стороны, проводят конкурсы, концерты, работают аниматоры. Особенно многим посетителям запомнилось, как в наших ТРЦ проводят День святого Валентина. Шуточные бракосочетания с аниматорами в костюмах ангелов, подарки влюбленным, фотографии на память и многое другое.

Любителям спорта и болельщикам так же есть чем занять себя, в Астане имеются такие дворцы спорта как: «Казахстан», стадион им. «Мунайтпасова», «Алау», «Барыс–арена», «Сарыарка», «Астана Арена», «Алатау». И это только крупнейшие комплексы столицы, большое количество небольших секций и спортивных школ. Где вас будут обучать, от традиционно популярных в Казахстане боксу, борьбе, до стрельбы из лука и шорт-трека. Найти себе занятие по душе сможет любой желающий, многие из спортивных секций бесплатные. Так же в столице постоянно проводятся матчи серии КХЛ, матчи по футболу Премьер-лиги Казахстана и лиги Европы, чемпионаты мира и азии по различным видам спорта(от бальных танцев до художественной гимнастики), одним словом скучать вам не придется. Незабываемые ощущения, когда под куполом стадиона гремит громогласное «Алга Казахстан» и по всему стадиону проходит «волна» поддержки своей любимой команды.

Культурная жизнь столицы бурлит и не замирает не на один день, в многочисленных театрах и музеях вы найдете зрелище на любой вкус. В театре им. Горького представлен репертуар от детских сказок, до театральной классики мира и работ современных авторов. В театре им. К. Куанышбаева можно увидеть работы казахских авторов, такие как к примеру постановка «Абай» М. Ауезова. Построенный только в 2013 году, грандиозный театр оперы и балета «Астана Опера» в очень быстрый срок завоевал популярность и любовь жителей и гостей столицы. В него приглашают поработать современных звезд оперы и балета. Во время прохождения «ЭКСПО – 2017» в «Астана Опера» выступал Пласидо Доминго, стоит ли говорить, что билеты на подобные концерты раскупаются очень быстро и не будет лишним взять билет на интересующий вас концерт за месяц или два.

Так же хочется отметить, что казахстанцам каждое третье воскресенье месяца, можно будет бесплатно посещать музеи и заповедники страны. Об этом говорится в приказе министра культуры и спорта Арыстанбека Мухамедиулы.

В документе указывается, что бесплатно можно будет сходить в театры для всех категорий граждан в Международный день театра, День защиты детей, День знаний, День Независимости, для школьников в дни каникул.

Одним словом, жителям нашего замечательного города, есть что увидеть, куда пойти в свой выходной и конечно же нужно заметить, что культурная жизнь столицы становится с каждым днем все ярче и интереснее, увлекательней и разнообразнее. И этому можно только порадоваться.

Автор статьи: Наурузов Б.

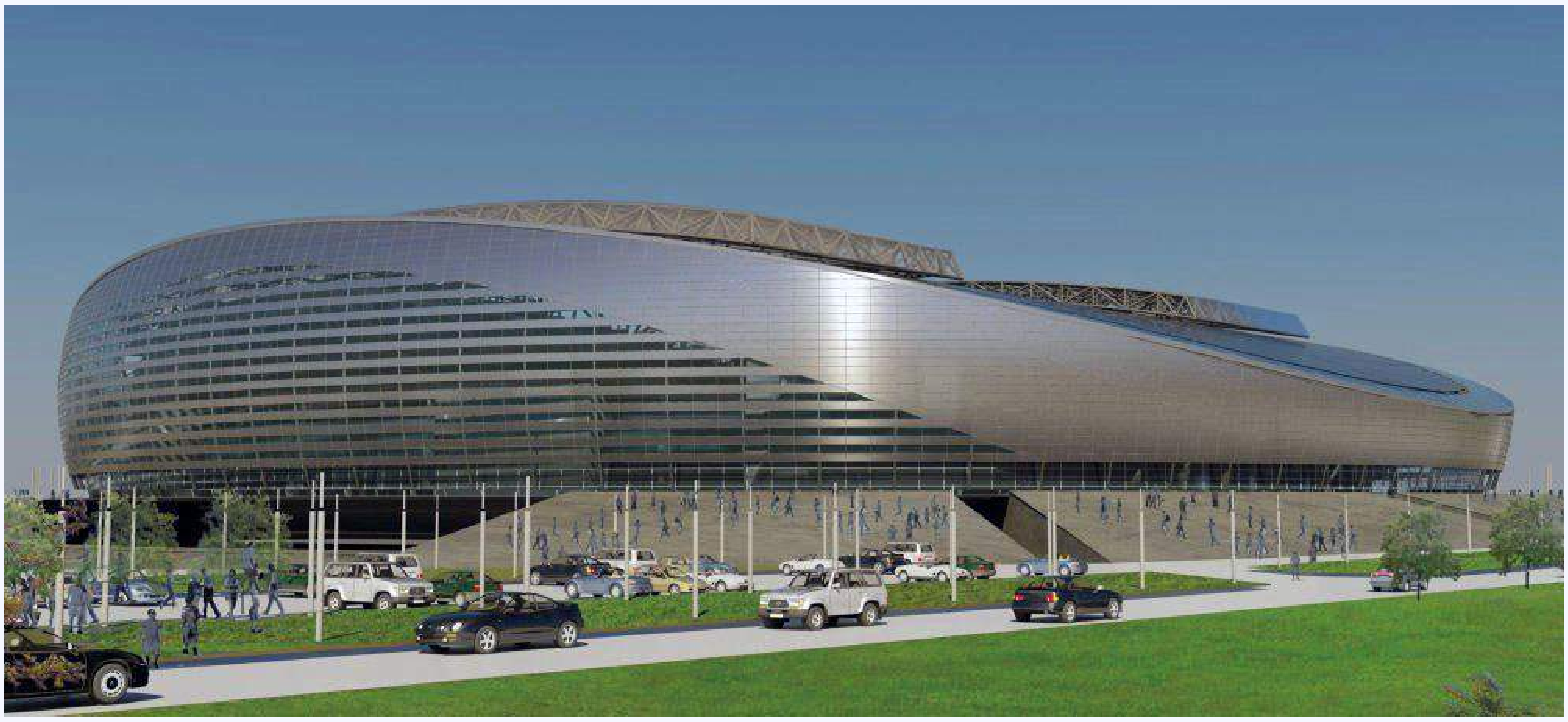

«Волшебство от Терпсихоры»

Как известно, одним из признаков цивилизованности города, является наличие в нем театра. Недаром, слава о театрах Древней Греции прошла через столько веков, а имена и работы Эсхила, Софокла, Еврипида, известны и по сей день, наряду с Афинами, Фивами и Милетом. Украшением многих городов, по праву стали их театры, достаточно вспомнить театр «Ла Скала» в Милане, Бродвейские театры Нью – Йорка, Большой театр в Москве.

И конечно же, знаковым событием для столицы была, постройка здания театра оперы и балета «Астана Опера». Здание было готово к 2013 году, его площадь равна 63 тыс. квадратных метров, около 3000 квадратных метров, занимает сценическая зона. Большой зал театра рассчитан на 1250 мест, а Камерный на 250. По своим техническим возможностям, новый театр соответствует всем мировым стандартам. Как заявил в одном из своих интервью, директор театра оперы и балета «Астана Опера» Г. А. Ахмедьяров: - «Первоочередная задача, которая стояла и стоит передо мной – расширение репертуара ГТОБ «Астана Опера». Мы создаем возможность артистам работать с ведущими режиссерами, сценографами, художниками по костюмам, балетмейстерами, даем возможность осваивать новые стили как в опере, так и в балете».

Окунаясь в историю, стоит вспомнить, что свой первый театральный сезон «Астана Опера» открыла оперой «Биржан – Сара» М. Тулебаева, режиссером – постановщиком выступил Юрий Александров. А мировая премьера была представлена оперой Дж. Верди «Аттила» в постановке Пьера Луиджи Пицци, дирижером выступил маэстро Валерий Гергиев.

За четыре театральных сезона(пятый театральный сезон открылся этой осенью), труппа «Астана Опера», сумела добиться серьезных успехов и зарекомендовать себя с лучшей стороны. За столь короткий срок, труппа наших артистов успела выступить на крупнейших подмостках мира, в театрах США, России, Италии, Канады, Франции, Китая, Бельгии, Нидерландов и других стран, везде оставляя самые благоприятные впечатления. Совсем недавно у наших артистов были гастроли в столице Омана, городе Маскат, туда они прибыли по приглашению Королевского оперного театра, который взял на себя все расходы по туру. И хоть театр открылся только в 2011 году, на его сцене выступали самые знаменитые труппы мира. И приглашение на эту сцену, говорит о том, насколько широко распространилась слава о нашей балетной группе и ее уровне. И это неудивительно, ведь труппа, которая была отобрана путем конкурсного отбора, впечатлила весьма серьезное жюри, в состав которых входили представители таких театров как «Ла Скала», Большого и Мариинского. А если посмотреть достижения солистов балетной труппы, можно будет увидеть награды с крупнейших международных конкурсов мира, а

наша прима-балерина Мадина Басбаева, к примеру, является приглашенной солисткой театра «Бордо». И для поддержания этого высокого уровня, для работы с труппой приглашаются лучшие специалисты со всего мира, так к примеру в «Астана Опера» работали такие известные постановщики как: Луиджи Бонино, Карл Барнетт, Патрисия Руанн, Борис Эйфман, Юрий Григорович. А художественным руководителем балета является, знаменитая балерина Алтынай Асылмуратова, при ее непосредственном участии, в четвертом театральном сезоне были поставлены спектакли «Собор Парижской Богоматери» и «Манон», а ведь их правообладатели, в числе которых Ролан Пети и Луиджи Бонино, разрешают ставить их далеко не каждому театру.

Но наш театр так же может похвастать списком звезд, которые уже выступали на его сцене: Елена Образцова, Валерий Гергиев, Хосе Каррерас, Анна Нетребко, Марсело Альварес, Марко Боэми, Светлана Захарова, Вадим Репин, Денис Мацуев, Владимир Спиваков, Ильдар Абдразаков, Ольга Перетятько и многие, многие другие. А во время «ЭКСПО – 2017», в стенах «Астана Опера» выступали артисты одного из ведущих театров мира «Ла Скала» и как рассказал Александр Перейра, гендиректор и художественный руководитель театра: «Нас приглашали еще две страны, но поскольку с Казахстаном у нас сложились доверительные отношения, мы с радостью согласились приехать к вам». Так же во время «ЭКСПО», было проведен конкурс вокалистов «Опералия», учредителем которого является Пласидо Доминго и что было особенно приятно, один из величайших оперных вокалистов в истории, сам прибыл в столицу и выступил в опере «Травиата» Джузеппе Верди, исполнив партию Жоржа Жермона. Стоит ли говорить, что билеты на эти мероприятия были раскуплены уже за полгода.

На одном из таких спектаклей, нам удалось пообщаться с туристами, которые приехали в Астану и решили посетить один из самых ярких театров Центральной Азии. Вот что сказала, нашему корреспонденту гостья из Павлодара Б. Т. Тлеулинова: «Посещая нашу столицу, я рада, отметить, что здесь происходит очень много событий, которые вызывают чувство гордости за нашу страну. А сегодняшнее мероприятие, я думаю, не может никого оставить равнодушным, по своей выразительности и мастерству». Еще одна наша собеседница гостья из города Омска, Ляззат Ауэнова призналась: «что ничего нет прекраснее, чем видеть работу больших мастеров и я горжусь, что это все происходит в Казахстане и мы видим такой уровень спектакля. Особенно меня впечатлила оформление зала, архитектура здания просто поражает воображение, приветливый персонал, который очень внимателен к каждому из нас. Знаете, на такие спектакли и в такие города, как Астана хочется приезжать еще и еще».

И следующая приятная новость, показывает, что «Астана Опера» и не думает останавливаться на достигнутом, а стремится только к новым вершинам. В середине ноября, на сцене «Астана Опера», состоится премьера оперы Ж. Бизе «Кармен». В постановочном составе оперы представлены дирижер-постановщик – прославленный маэстро Алан Бурибаев, режиссер-постановщик – Лоренцо Амато (Италия). Сценограф-постановщик – выдающийся сценограф современности Эцио Фриджерио, художник по костюмам – лауреат премии «Оскар» Франка Скуарчапино (Италия), ассистенты художника по костюмам – Хелен Критикос, Асель Досмуратова, художник по свету – Якопо Понтани (Италия), дизайнер по проекциям - Серджио Металли (Италия). Хормейстер – Заслуженный деятель Казахстана Ержан Даутов. В одном из интервью Лоренцо Амато заявил: - «Подготовка большой постановки — это всегда командная работа. У нас отличное взаимодействие. Все члены творческой группы очень открыты, они обладают огромным талантом и большим опытом».

Так что, билеты лучше покупать заранее, ведь высокий класс наших артистов, мировые звезды оперы и балеты, которые выступают на подмостках «Астана Опера», привлекают любителей театрального искусства не только столицы, но и других стран мира. И зарубежные туристы вносят в план обязательных посещений в Казахстане, столичный театр оперы и балета «Астана Опера».

Автор статьи: Наурузов Б.

БІЛГЕНГЕ МАРЖАН!

Дальтонизм емделе ме?

Дальтонизм ауруының қандай типтері бар? Қоғамда осы ауруға шалдыққан жандардың құқығы қаншалықты қорғалған? Дальтониктер кез келген жұмысқа орналаса ала ма? Осы және өзге де сұрақтардың жауабын төмендегі материалдан оқи аласыздар.

Мына суреттен не көріп тұрсыз?

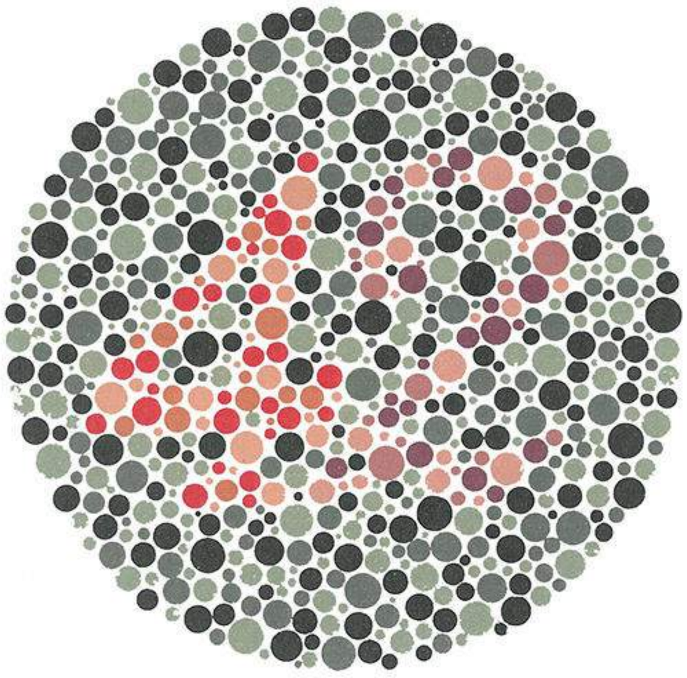

Сандарды көріп тұрмын

Осындай суреттер арқылы адамның түсті ажырату қабілетін байқауға болады. Түсті айыра білетін адам жоғарыдағы суреттен 42 санын көреді. Ал, дальтонизмге шалдыққандар екі санның бірін ғана анық ажырата алады. Бұл дальтонизмнің типіне байланысты.

Сонда дальтонизмнің әртүрлі типі бола ма?

Иә. Дальтонизм — көздің көру қабілетінің бұзылуы нәтижесінде түсті ажырата алмаудың жалпы атауы.

Оның қандай типтері бар?

Ел арасында кең таралған тип мынадай: адам барлық спектр түстерін көргенімен, оларды ажырата алмайды. Қызыл түсті айыра алмайтын жандар жоғарыдағы суреттен 2 санын, ал, жасыл түсті «танымайтындар» 4 санын анық көреді. Сондай-ақ, көк пен сары түсті ажырата алмай қиналатындар да бар.

Ал, дальтонизмнің ең сирек және жағымсыз түрі — түстерді мүлде ажырата алмау. Оливер Сакстың осындай ауруға шалдыққан жандар тұратын арал туралы өте қызықты кітабы бар.

Дальтониктер түстерді қалай қабылдайды?

Бұл сұраққа сөзбен емес, видеомен жауап берген дұрысырақ.

Протанопияға (қызыл түсті айыра алмау) шалдыққан адамдар айналасындағы түстерді былай көреді:

Жасыл түсті ажырата алмайтындар былай көреді:

Сары және көк түстерді ажырата алмайтындар былай көреді:

Дальтониктер көп пе?

Баршылық. Кейбір мәлімет көздері қызыл және жасыл түстерді ажырата алмайтын ер азаматтардың саны 7 пайыздан 10 пайызға дейін екенін айтады. Қалған типтер осыларға қарағанда әлдеқайда аз кездеседі. Дальтонизм сәбиге анасының туыстарынан беріледі. Бірақ, бұл ауру әйел адамдарда өте сирек кездеседі деуге болады.

Сонда бұл тұқым қуалайтын ауру ма?

Иә. Бала дальтоник болып туылса, демек, оның анасы да дальтоник деген сөз. Ал, қыз бала туғаннан осы аурумен ауырса, оның әкесі де, шешесі де — дальтониктер. Түсті қабылдау қиыншылықтарының кейінірек пайда болатын түрлері де бар. Мысалы, ол жарақат алғаннан кейін басталуы мүмкін.

Дальтонизм емделе ме?

Жоқ, емделмейді. Бірақ, көзді арнайы көзілдіріктер тағу арқылы жаттықтыруға болады. Бұл саладағы ең танымал компания — EnChroma. Көзілдіріктердің ерекшелігі: линзасы қызыл, жасыл, көк түстерді қабылдау процесін күшейтеді.

Дальтониктер қандай салада жұмыс істей алмайды?

Көп салада. Адамдардың түсті ажырату қасиеті көптеген жұмысқа (мысалы, лаборанттан кондитерге дейін) тұрар кезде міндетті түрде тексеріледі.

Дальтониктер көлік жүргізе ала ма?

Иә. Көзі мүлдем көрмейтін зағип жандардың ғана көлік жүргізуіне тыйым салынған.

Дальтониктер бағдаршам түстерін ажырата ала ма?

Иә. Бағдаршамның ең жоғарғы сигналы жанғанда жүрмеу керектігін кез келген дальтоник біледі.

Бұл аурудың өмір сүруге кедергісі тие ме?

Кейде кедергісі тиеді. 2001 жылы «New York Times» газеті еңбек жолына дальтонизм кедергі болған адамдардың тағдырын баяндады. Мысалы, онда түрлітүсті баспаның дәуірі келгенде жұмыстан шығуға мәжбүр болған Xerox компаниясы қызметкерінің оқиғасы айтылды.

Бірақ, кейде керісінше жағдайлар да болып жатады: ғалымдар 1940 жылы өзге адамдар камуфляж түсін айыра алмағанда, дальтониктер ажыратқанын дәлелдеген. Ол ол ма, кей дальтониктер саңырауқұлақтарды басқалардан жақсырақ іздейді.

Кей сайттардың көзі нашар көретін жандарға арналған нұсқасы бар. Ендеше, неге дальтониктерге арналған сайт нұсқасын жасамасқа?

Компаниялар бұл мәселеге енді ғана көңіл бөле бастады. Мысалы, Slack мессенджерінің дальтониктерге арналған нұсқасы бар. Ойын құрастыратын мамандар да қазір осы мәселе төңірегінде ойланып жүр.

Мақала авторы - Жансая Төлеген
Дерек көзі: el.kz

Кешіккен жолаушылар «Аэрофлоттан» 3,6 млн доллар көлемінде өтемақы талап етуде

АҚШ-тың бірнеше жолаушысы «Аэрофлот» әуе компаниясын сотқа берді. Олар 3,6 миллион доллар өтемақысын қайтаруды сұрап жатыр, — деп жазады Tengrinews.kz РАПСИ сайтына сілтеме жасап.

Иллинойс штатының талап арызында Шереметьеводан сапарға тіркеу барысы өте төмен деңгейде атқарылуының нәтижесінде бірнеше жолаушы қону алаңына ұшуға шамамен 20 минут қалғанда келген, нәтижесінде олар бортқа өткізілмеген.

Жолаушылардың мәліметінше, олар билетті 2,5 мың долларға қайтадан сатып алып, әуежайдың ішінде бір тәулік өткізгенін айтты. Оған қарамастан, әуежайдың өкілдері тарапынан оларға көмек көрсетілмеген. Бортқа өте алмаған жолаушылар «Аэрофлот» қасақана Монреаль конвенциясының нормаларын бұзды деп айыпталды.

Әуекомпанияның іс-әрекеті, арызданушылардың ойынша, АҚШ-тың ұйымдасқан қылмыстық топпен күрес заңы бойынша қарастырылуы керек. Арызданушылар өздерімен қатар 2004 жылдың 1 қаңтарынан бастап осындай жағдайда ұшыраған басқа да АҚШ азаматтарына төлемақы талап етті. Олар әр жолаушыға жеті мың доллардан төлеуді талап етті, сондағы жалпы сомма 3,6 миллион доллар. Оған қоса олар соттан әуекомпанияға қатаң айыппұл жазасын қолдауын сұрап жатыр. Жолаушылар берген арыздарына басқалар да қолдау көрсетеді деп үміттеніп отыр.

USA.one порталының мәліметінше арызданушылардың қатарында Дмитрий, Александр және Светлана Бандурин сияқты Иллинойс тұрғындары бар.

kapital.kz

ҒАЛАМТОР ЖҰЛДЫЗЫ

YouTube арнасындағы қазақша контентті дамытқым келеді

– Айжан, қай кезден бастап влог (Youtube: kerbezful) жүргізе бастадың? Жалпы, бұл идея қалай туды?

– Сәлем! Youtube-арнамдағы хисториымды ашуға мәжбүрледің ғой. Арнамды 2011 жылы 9 ақпанда ашыппын. Ал, видеоблогшымды «Екпінде» жұмыс істеп жүргенде бастадым. «Осындай видеолар түсіруге болады» деп youtube әлемін, видеоблогтың не нәрсе екенін көрсеткен Әлия Сембай болатын. «Екпін» журналы үшін алғашқы видеомды 2012 жылы 23 мамырда салыппын. Содан бері жеке өзім видео түсіруге құлшынып жүрдім. Алайда, «камерам жоқ қой, дұрыс монтажды да білмеймін» деп «сылтаураттым». 2014 жылы Нью-Йоркқа ұшатын кезде әуежайда отырып телефонымның камерасын қосып, қалай сөйлеп кеткенімді өзім де білмей қалдым. Өйткені, қанша жыл армандаған сапарымды таспалағым келді. Оның үстіне саяхатқа жалғыз кетіп бара жатқан соң, ең болмаса, камераның ар жағында серіктестерім болғанын қаладым. Содан бері влог жүргізу менің сүйікті ісіме айналды. Көздегенім – өзіме ұнайтын іспен айналысу және youtube арнасындағы қазақша контентті дамыту.

– Бүгінде youtube арнасында қанша көрерменің бар? Олар сенен көбіне не жайында сұрайды?

– 5660 көрерменім бар екен. Маған ең көп қойылатын сұрақ – «сіз қандай бағдарламамен түсіресіз?». Фэйспалм. Мүмкін сіздердің сайттарыңыз арқылы жеткізе алармын. Достар, мен видеоларымның көп бөлігін кәдімгі телефон камерасына түсіремін, ал монтаждайтын бағдарламам – «Сони вегас». Сол себепті «бағдарламамен түсіру» тіркесінің дұрыс еместігін түсінерсіздер деген үміттемін.

– Видеоларыңды қандай құралдармен түсіресің? Монтаж жұмыстарын қандай бағдарлама көмегімен жасайсың?

– Жоғарыда айтып өткенімдей, бас кезінде ең қарапайым телефонымның камерасын қолданатынмын. Өйткені, сенесіздер ме, қанша рет кәсіби камера аламын деген жоспарым соңында құрдымға кетті. Осы жақында ғана супер кәсіби болмаса да, телефонымды алмастыруға келетін құралымды алдым. Монтажды да басында ютюбтың дайын онлайн видеоредакторымен жүргіздім. Қолымды үйретіп алған соң, әрине, оның функциялары менің талабымды қанағаттандырмады. Одан соң, Асхат Еркімбай ағайымның сілтеуімен «VideoPad»-қа ауыстым. Ол да біраздан соң қарапайым болып көрінгеннен кейін «Sony Vegas»-қа көштім. Қазір соны қолданамын. Телевидениеде жұмыс істегенде «Adobe Premiere»-мен машықтанғанмын, сол себепті келесі жоспарым осы бағдарламаға көшу болып отыр.

– Ең көп қаралған видеоларыңды аташы. Неліктен, олар көп қаралды деп ойлайсың?

– Ең көп қаралғаны «Wedding Way» екен. Әрине, үйлену тойы, махаббат... бәріне қызық қой. Одан кейін «Кешкі макияж» жайлы видеом көп қаралыпты. Жалпы байқағаным, макияж, сән, киім жайлы видеолар жақсы сұранысқа ие. Бір жағынан, бұл ютюбта қыздар қауымының көбірек отыруымен байланысты шығар.

– Біз сенің АҚШ-қа, Біріккен Араб Әмірліктеріне, Түркияға, Мексикаға, Ресейге барғанда түсірген влогтарыңды білеміз. Қай саяхатың ерекше есте қалды?

– Барлық саяхат өзінше бір ерекше. Алайда, алғашқысы болғандықтан ба, АҚШ-қа бірінші рет барғаным қатты есімде қалды. Өйткені бәрі де таңсық, жаңаша болды. Екіншіден, ол жақтың адамдары мүлде басқа, мәдени шокта болдым. Калифорния штатын аралаған сапарым да өте ұнады. Ол жақтың табиғаты өте әдемі әрі әр алуан ғой. Жай ғана серуендеп жүріп, көзтерапия алып жүресің. Болашақта сол жақта, әсіресе, өзіме ұнаған Сан-Францискода тұрғым келеді.

– TMI tag, Talk vlog, Boyfriend tag, Husband tag, Sisters tag, Pregnancy vlog, музыкалық tag, «менің сөмкемде не бар?» және т.б. тақырыпта видеолар түсірген екенсің. Алдағы уақытта қандай влогтар түсіру ойыңда бар?

– Алдағы уақытта Стамбулдан влогтар түсіремін. Балалы болған соң, бала күтіміне байланысты видеолар түсіруге ықыласым артты. Өйткені, сұраныс бар.

– Istanbul vlog-та саяхатқа қатысты ойларыңды, қазіргі өмір салтың туралы айтқан екенсің. «Бізге ескі шаблондармен өмір сүру ұнамайды» депсің. Осы ойларыңды, саяхаттауға қатысты ұстанымдарыңды біздің оқырмандарымызға да баяндап берсең.

– «Ең тамаша тәлім – саяхат» деген ұстаным өзіме жақын. Өйткені түрлі елдің мәдениеті мен өмір салтын көрген кезде көп нәрсені басқаша саралайды екенсің. Оның үстіне, бізге дейін адамзат баласы ұшақ ойлап тапты, елдер арасындағы шекаралар да еркін кіріп-шығуға ыңғайлы болды. Бір сөзбен айтқанда, біздің өмір сүріп жатқан заманымыз көп мүмкіншіліктер беріп отыр. Ендеше, неге оны қолданбасқа?! Саяхаттарымыз барысында көпті көрген, өте креативті ойлайтын, сауатты, өмірде жақсы жетістіктерге жетіп, жаңа дүниелер ойлап тауып жатқан тамаша отбасыларды кездестірдік. Біз де сол «әлем азаматтары» толқынының қатарында болғымыз келеді. Ал бірқалыпты жұмысқа тұрып алып, өзіңе ұнамаса да пәтер алу үшін, көлік алу үшін ғана өзіңді сол жұмысқа байлап қою менің түсінігіме қайшы. Әрине өзіңнің жекеменшік ұясы болғанын бәрі қалайды. Бірақ, ол үшін бір жұмысқа байланудың қажеті жоқ. Саяхаттап, ел көріп, жер көріп жетістікке жетуге болады. Менің жолдасым да осылай ойлайды. Ол жағынан менің жолым болды. Бір бағытты ұстанамыз. Шетелде жүру идеясы соншалықты тартымды болғанымен, оның да өз қиыншылықтары бар. Бәріне дайын болу қажет. Белгілі бір жағдайларға төселіп, үйрену керек. Мысалы, жеке менің өзім үшін туған жерім – Алматыдан асқан жер жоқ. Бірақ ол мен үшін – комфорт, үйреншікті ортам, әрдайым қайта оралып отыратын мекенім. Өсу үшін, ысылу үшін үйреншікті жылы жеріңнен шыға білу керек. Ондайға бәрі дерлік дайын бола бермейді. Ал бір рет шығып, драйвтың дәмін біліп алғаннан кейін, бір орыңда отырғың келмей қалады. Бұл жайлы ойларым өте көп. Сағаттап сөйлеп отыра бере аламын, одан да қалғанын видеоларымнан көріңіздер.

– Влогтың саған әкелген пайдасы/зияны?

– Алдыңғы жылы бір басылымға сұхбат бергенде «Ютюб арқылы мен бір тиын да таппадым, алайда өмірлік жарым мен сүйікті жұмысымды таптым» деппін. Бұл – шындық. Диас (менің жарым) мені влогтарымнан көріп, ғашық болып қалыпты. Ар жағы енді басқа әңгіме. Сондай-ақ, көп көрермендерім менің «Жұлдыз Фм» радиосында «Таңғы шоуды» жүргізгенімді біледі. Радиодағы редактор да менің арнамды көріп, байқап, содан соң, жұмысқа шақырды. Сол себепті, маған арнам материалдық жағынан ақша әкелмесе де, доллармен, теңгемен өлшенбес үлкен құндылықтар әкелді. Сол үшін де менің оған алғысым шексіз. Әрбір көрсетілім, әрбір пікір – мен үшін үлкен жетістік. Барша көрермендеріме өте қатты ризамын. Өйткені, видео жүктейтін кезде санамды сан алуан күмәнді ойлар мазалайды. Бұл біреуге ұнар ма екен, монтажы жаман істелді, музыкасы келіспейді дегендей. Бірақ, менің көрермендерім – әлемдегі ең мейірімді жандар. Менің шимайшатпағымды көріп қана қоймай, лайк қойып, қолдауларын жазып кетеді. Әрине, ондайдан кейін рухың көтеріліп, видеоблогинг ханшайымы болып кетесің (күлді).

– Қандай шетелдік влогшылардың арнасын жиі қарайсың?

– Сүйікті влогшым – Кейси Нэйстат. True Inspiration. Соңғы рет Нью-Йоркта болғанымда қатты кездескім келіп еді, сәті түспеді. Одан кейін, Мими Айконның өмірге деген көзқарасы маған өте жақын. Жолдасы Алекс Айконн екеуі – жоғарыда айтып өткен «әлем азаматтары» стилінің нағыз өкілдері. Ресейлік видеоблогшылардан Мари Новосад ұнайды. Диасқа бірақ оның даусы ұнамайды, көп сөйлей береді дейді. Ал, мен керісінше, оның косметика, макияж жайлы қыздарға арналған әңгімесінен демаламын. Тағы кімді айтсам екен? Klossy арнасында видео шықса, қуанамын. Бұл – менің сүйікті моделім, супервумен Карли Клостың арнасы. Арманымдағы модельдік өмірді бояусыз көрсетеді.

– Өзіңнен басқа қазақша влог жүргізетін кімдерді білесің?

– Нақты көремін деп айта алмаймын, алайда, алдында «Сұрақ-жауап» сайтына шыққан посттa біразымен таныстым.

– Влогың арқылы пайда тауып көрдің бе? Алдағы уақытта влогинг арқылы табыс табуды көздейсің бе?

– Бірінші сұраққа жоқ деп жауап беремін. Әрине, сүйікті ісің табыс әкеліп жатса керемет қой. Негізі оны монетизацияға қою да соншалықты қиын дүние емес. Оны жүзеге асыру жайлы жоспар ойымда жүр. Әзірше оған шындап кірісуге уақытым аз. Монетизацияны былай қойғанда, баламен видео түсіріп, монтаждауға да уақыт болмайды екен. Сол себепті соңғы кезде арнамда видеолар айлап салынбай кетті. Көрермендерім жағдайымды түсініп жүрген болар деген ойдамын.

– Бізге арнаңда жариялаған байқаулар туралы айтып берші.

– Байқауларды бірнеше рет ұйымдастырдым. Ол аудиториямен тікелей тілдесуге мүмкіндік береді. Байқауларда өзім ұнататын, қолданатын дүниелерді немесе шетелден әкелген естелік дүниелерімді сыйлауға тырысамын.

– Есіңде қалған ерекше пікір немесе видео түсіру барысында болған қызықты оқиға?

– Ерекше пікірлер көп, мені әсіресе «сенің қазақшаң өте жеңіл, түсінікті» деген пікірлер қызықтырады. Арнамды қазақша үйреніп жүрген қазақтар көп көреді. Олардың ана тілін үйренулеріне көмегім тиетініне ризамын. Қызықты оқиғалар жиі болады. Мысалы, «Summer LOVE 2014=) Жаздың ең қызықты сәттері!» видеосының түсірілімі өте қызықты өткен. Өйткені, өз басым бірінші рет таныс емес адамдарға келіп, оларға арнайы сатып алған тәттілерімді сыйладым. Далада тұрған жұмысшыларға сусын таратып, көңілдерін көтеруге тырыстым. Кейбіреулері түсінбей қашып кетті, енді бірі керісінше, бізді де қуантып кетті.

– Сенің ойыңша, қазақтілді влогингті қалай дамытуға болады?

– Қазақша сапалы түсіретін, креативті дүние жасайтын тұлғалар көп болуы керек шығар. Сондай-ақ видео жасауды сүйетін, шығармашылыққа жақын адамдар керек.

– Әңгімеңе рахмет!

Мақала авторы - Роза Әрен

Дерек көзі: el.kz

Ағылшын тілін ғаламтор арқылы үйренем десеңіз...

1

Кіріспе

Көп адамдар өздерінің ағылшыншасын жетілдіргісі келгенімен, курсқа қатысуға бірінің ақшасы, енді бірінің уақыты жетпейді. Сондықтан, біз бүгін оқырмандарға ағылшын тілін ғаламтор арқылы үйрену жолдарын айтамыз.

2

Неден бастау керек?

Алдымен, өзіңіздің тіл білу деңгейіңізді анықтап алыңыз.

3

Өз деңгейіңізді қалай анықтайсыз?

Placement test көмегімен анықтайсыз. Бұл – сұрақтары мұқият таңдалған стандартты жазбаша тест. Әдетте мұндай тестте 100-ге жуық сұрақ болады. Әрине, placement test сіздің әңгімелесу және сөйлем құраудағы шеберлігіңізді анықтай алмайды. Бірақ, осы тест арқылы грамматикалық біліміңіздің қай деңгейде екенін байқауға болады. Placement test нұсқалары мен оның жауаптарын ғаламтордан оңай тауып аласыз.

4

О'к, тестті тапсырдым. Ары қарай не істеймін?

Алдымен өзіңізге нақты не керек екенін біліп алыңыз. Кей адамдар ағылшын тілінде сөйлеуге ұялады. Біреулер грамматиканы үйренгісі келеді. Енді біреулер мәтіндерді жап-жақсы түсінгенімен, естіген сөзді қабылдауы қиын. Көптеген әдіскерлер «can-do statements» әдісі бойынша («менің қолымнан бәрі келеді») дайындалуға кеңес береді. Мысалы: «мен қатесіз жаза аламын», «сериалды субтитрсыз қарай аламын», «ағылшын тілінде тағамға тапсырыс бере аламын», «ағылшын тілінде ғылыми мақала жаза аламын» және т.б.

5

Енді сабақ оқуға кірісу қажет пе?

Ең соңғы дайындық: өзіңіздің уақытыңыз, ақшаңыз бен мүмкіндіктеріңізді бағалаңыз. Тіл үйренуге нақты қанша уақыт бөле алатыныңызды анықтаңыз. Күн сайын сабақ оқуды әдетке айналдырыңыз. (Мысалы, жыл бойы аптасына 4 күн қатарынан 10 минуттан дайындалсаңыз да, одан нәтиже шығады). Бастысы, ақшам жоқ деп қиналмаңыз. Тіл үйренуге қатысты көптеген тегін ресурстар ғаламторда самсап тұр. Ашып ал да, оқи бер!

6

Егер менің тіл үйренуге қабілетім жоқ болса, не істеймін?

Бұл нәрсені мүлдем ұмытыңыз! Ағылшын тілі Ньютон заңы емес қой! Тұрақты түрде көңіл бөлсеңіз болды. «Айналамдағылардың бәрі ағылшынша біледі, тек мен ғана білмеймін» деп өзіңізді тұқыртпаңыз. Тіл үйренудің ерте-кеші жоқ.

7

Ғаламтордағы мыңдаған әдістер мен дереккөздердің арасынан қайсысын таңдаған дұрыс?

Қателесуден қорықпаңыз. Таңдаған сайтыңыз ұнамаса, басқасына ауысып кету оп-оңай. Егер тұрақты түрде оқысаңыз, әдістің жаманы жоқ.

8

Дайындалатын материалдар тізімін ұсына аласыз ба?

Иә, мінеки:

— BBC Learning English сайтының жаңартылған нұсқасы (тегін подкасттары мен интерактивті жаттығулары бар)

— Oxford University Press-тің әртүрлі жасқа және деңгейге арналған интерактивті жаттығулары

— Vocabularybooster — ағылшыныңызды жетілдіруге арналған орыс тіліндегі пайдалы ресурстар блог-агрегаторы

— Сан түрлі тегін ресурсы бар British Council сайты

— Learn English with Ronnie YouTube-арнасы (күнделікті өмірге қажетті сөздер мен сленгтер)

— Онлайн-материалдары бар Language Leader, Face2Face, English File Third Edition оқулықтары

— Lingualeo және Duolingo бағдарламалары

— EngVid.com сайты (видеосабақтар, тесттер және т.б.)

9

Түпнұсқа материалдарды қайдан аламын? Тіл үйрену үшін не істеу керек?

— Ағылшын тілінде фильмдер мен сериалдар қарау (Мысалы, Ororo.tv сайтынан)

— Ағылшын тілінде дәрістер тыңдау (Мысалы, TED және Openculture.com)

— Soverybritish көңілді твиттеріне жазылып, 9gag.com сайтынпарақтау, Buzzfeed сайтындағы тесттерді тапсыру (ол жерде тіл білімін тексеретін де тест бар!)

— тьюториал (tutorials) — қысқаша бейнематериалдар қарау: тырнақты қалай бояймыз, гитарада ойнау, көлік жөндеу, коктейль дайындау және т.б.

— Mindbodygreen сайты күнделікті жіберетін хаттарға жазылу (онда салауатты өмір салтын ұстануға қатысты қарапайым кеңестер мен ас мәзірі бар)

— таңертеңгі жаттығу, медитация және караокеге арналған бағдарламаларды жүктеп алу

10

Ағылшын тілінде сериал қараймын. Бұл маған көмектесе ме?

Ағылшын тілінде материал қарап, тыңдау, әрине, жақсы. Бірақ, тілді толық үйрену үшін бұлар жеткіліксіз. Quizlet бағдарламасы арқылы жаңа сөздерді жаттауға болады. Осыған ұқсас vocabulary.com және memrise.com тегін сайттары да бар екенін есіңізге саламыз.

11

Бейтаныс сөздердің бәрін бірдей жаттау қиын ғой!

Иә, бәрін жаттау міндетті емес. Күнделікті өмірде өзіңіз жиі ұшырасатын сөздерді оқуға тырысыңыз. Бұл ретте Cambridge онлайн-сөздігі сізге тамаша көмекші құрал болады.

Өзіңіздің деңгейіңізге сай лексикалық оқулықтарды English Vocabulary in Use сериясынан қарай аласыз. Мұнда сөздер қолданылу ретіне және қиындығына қарай тақырыптарға бөлініп, топтастырылған. Лексиканы оқығанда сөздердің үйлесімділігіне мән беріңіз. (Қарапайым ғана мысал: біз to make homework емес, to do homework деп айтамыз). Сөздердің мазмұн жағынан сәйкестігін Oxford collocations сайтынан тексеруге болады.

12

Мен көп сөзді білгеніммен, оларды естігенде дұрыс түсінбеймін

Алаң болмаңыз. Сіздің деңгейіңіз intermediate болса да, сөздерді есту арқылы қабылдай алмауыңыз мүмкін. Бұл – қалыпты жағдай. Мұндайда жаттығуды жеңілінен бастап орындау қажет. Ағылшын тіліндегі сөздерді түсінуге көмектесетін түрлі жаттығуларды Puzzle English сайтынан табасыз. Олардың біршама бөлігі тегін. Сонымен қатар, «Би-Би-Сиде» мынадай пайдалы подкаст бар. Өзіңіз тыңдаған сөздерді жазып алып, қайта тыңдап, тексеріңіз.

13

Менде ағылшынша тілдесу жағы ақсап тұрса ше?

Ағылшын тілінде «writing makes us smart» деген жақсы бір сөз бар. Егер сөйлесуге мүмкіндігіңіз болмаса, жазыңыз. Жазған кезде ойыңыздағы сөздерді ретімен жазуға жаттығасыз. Ағылшын тілінде жазып үйрену үшін Imdb-де фильмдерге рецензия, tripadvisor-де пікір жазып, блог не инстаграм жүргізсеңіз болады.

Сіз жазған мәтіндерді тұрақты түрде тексеріп отыратын достарыңыз болса тіпті жақсы. Мына онлайн-қызмет те сізге көмекші құрал бола алады.

14

Грамматиканы үйреніп жүргенде жалығып кетсем қайтемін?

Әрине, грамматика шыдамдылықты талап етеді. Егер жаттығулардан жалықсаңыз, былай етуге болады: Pearson баспасынан шыққан My Grammar Lab оқулығы бар. Оның MyEnglishLab деп аталатын онлайн-тұғырында оқу үлгеріміңізді тексеруге болады. Өз біліміңізді жүйелі түрде тексеріп отырсаңыз, бұл сіздің уақытыңызды үнемдеп, оқуды ары қарай алып кетуіңізге ықпал етеді.

15

«Скайп» арқылы сабақ алу тиімді ме?

Иә, мұғалім мықты болған жағдайда бұл әдіс нәтижелі болады. Сабақтардың кесте бойынша тұрақты түрде өтуі аса маңызды. Бұл уақытта сіз сабақтан басқа еш нәрсеге алаңдамауыңыз қажет. Teacher Talking Time мәселесіне көп мән беріңіз. Шын мәнінде жақсы мұғалім тақырыпты түсіндіруге емес, сіздің жаттығуларды түсініп орындауыңыз үшін көбірек уақыт жұмсайды. Скайп арқылы мұғалімді мына жерден іздеуге болады. Егер, сіз тілді оқытушы емес, тіл үйретушімен (носитель языка) бірге үйренгіңіз келсе, mylanguageexchange.com сайтына кіріңіз.

16

Менің тіл үйренуге құлқым жоқ. Бірақ, үйренуге тиіспін. Не істеу керек?

Ағылшын тіліндегі өзіңізге қызықты бір нәрсені табыңыз (мысалы, өзіңізге қызықты пәнге қатысты қандай да бір ағылшынша онлайн-курсқа қатысыңыз). Өзіңіз жақсы көретін нәрсені білу үшін сізге тілді еріксіз меңгеруге тура келеді.

Мұндай курстар Coursera,Edx, FutureLearn сайттарында бар. MOOC (Massive Open Online Course) – бірнеше аптаға жоспарланған курс. Онда сіз міндетті түрде оқитын материалдар тізімі мен тесттер берілген. Курс басында аптасына неше сағат дайындалу керектігі де көрсетіледі. Бірақ, нақты бір нәтижеге қол жеткізу үшін сізге талмай оқу қажет. Бұдан басқа жол жоқ.

Мақала авторы - Жансая Төлеген

Дереккөзі: medusa.io

В Алматы запустили мусоросортировочный комплекс

На предприятии будут извлекать до 50 тысяч тонн вторичного сырья

В Алматы в Алатауском районе состоялся официальный запуск мусоросортировочного комплекса мощностью 550 тыс. тонн твердых бытовых отходов в год, что позволит направлять для захоронения на полигоне только безопасные инертные и биоразлагаемые материалы. Об этом центру деловой информации Kapital.kz сообщили в пресс-службе акимата.

На предприятии будут извлекать до 50 тыс. тонн вторичного сырья: картон, целлофан, стекло, пластик и металл для дальнейшей переработки. В последующем на территории комплекса планируется создать дополнительные мощности для глубокой переработки вторичного сырья. Все это вкупе с внедрением комплексной системы управления отходами позволит снизить экологическую нагрузку на окружающую среду города.

«Глава государства всегда акцентирует на необходимости повышения не толь-

ко эффективности, но и экологичности предприятий. В том числе посредством новых технологий, на что и направлена принятая в стране программа цифровизации. Данный мусоросортировочный комплекс является наглядным примером наследия EXPO-2017 и реализован по принципу государственно-частного партнерства. Инвестором, с которым заключен долгосрочный контракт, вложено 5,4 млрд тенге. В свою очередь городом предоставлена земля и подведены все инженерные коммуникации», — отметил аким Алматы Бауыржан Байбек.

Введение предприятия с передовым итальянским оборудованием позволило создать 530 постоянных рабочих мест. По словам руководителя АО «Тартып» Айбека Рахимова, заключение долгосрочного контракта между администра-

цией города и консорциумом частных инвесторов позволяет выстроить эффективную модель работы предприятия. Одним из его пунктов является постоянное обновление автопарка и автоматизация процессов. Уже закуплено 30 новых машин и внедрена система диспетчеризации маршрутов.

«Благодаря условиям, создаваемым в стране, мы смогли в короткие сроки, буквально за год перейти от обсуждения у макетов к запуску комплекса. Основная цель данного предприятия — снижение нагрузки на окружающую среду», — добавил директор ТОО «GREEN RECYCLE» Дмитрий Данильченко.

kapital.kz

В Казахстане впервые проведут химическую кастрацию

Первое решение о химической кастрации вынесли в Казахстане. Об этом в ходе брифинга в здании правительства сообщила вице-министр здравоохранения Лязат Актаева, передает корреспондент Tengrinews.kz.

«С 1 января этого года вступил в силу приказ Министерства здравоохранения о проведении химической кастрации. Соответственно, на основании решения суда данные мероприятия могут быть проведены. Средства в республиканском бюджете предусмотрены. На сегодня поступила одна заявка на проведение химической кастрации на основании решения суда», - сообщила вице-министр здравоохранения в ходе пресс-конференции.

Лязат Актаева не уточнила, в каком городе суд вынес данное решение, отметив, что это первое решение суда о приминении химической кастрации осужденного. На проведение химической кастрации, по ее словам, выделено более 9 миллионов тенге.

«Выделены средства для более двух тысяч инъекций», - отметила вице-министр здравоохранения.

Как будут кастрировать педофилов в Казахстане

С 1 января 2018 года в Казахстане вступили в силу законодательные поправки, предусматривающие принудительное лечение в виде химической кастрации для педофилов.

kapital.kz

Kagazy Recycling продолжает демонстрировать устойчивый рост

Компания сообщает о положительных результатах деятельности за 7 месяцев 2018 года

Крупнейший в Казахстане и Центральной Азии переработчик макулатуры, производитель бумаги и гофрокартона завод ТОО «Kagazy Recycling» делится своими операционными и финансовыми показателями за 7 месяцев 2018 года.

Предприятие продолжает демонстрировать устойчивый рост. По сравнению с 7 месяцами 2017 года объем производства продукции за 7 месяцев текущего года вырос на 28% и составил 61 528 млн квадратных метров. Выручка (доход) от реализации продукции — на 16%, что в итоге привело к росту прибыли от основной деятельности на 30%.

Кроме того, стоимость активов на 31 июля 2018 года увеличилась на 8%, или на 2,05 млрд тенге по сравнению с аналогичным показателем на 31 июля 2017 года. В том числе за счет строительства водоочистных сооружений стоимостью 1,3 млрд тенге, которое было профинансировано компанией из собственной прибыли.

Напоминаем, что завод ТОО «Kagazy Recycling» является 100% дочерней компанией АО «Казахстан Кагазы», которое на данный момент обжалует в Верховном суде РК решение Алматинского областного суда о банкротстве.

АО «Казахстан Кагазы» в настоящее время ждет поступления денежных средств по положительному решению Высокого Суда Лондона по делу против бывших руководителей и акционеров Группы.

Однако завод ТОО «Kagazy Recycling» также является стабильным источником денег для АО «Казахстан Кагазы», которые компания намерена направлять на погашение обязательств перед кредиторами, в случае отмены решения о банкротстве. Только за период процедуры реабилитации было выплачено в пользу кредиторов более 2 млрд тенге. Среди крупнейших кредиторов АО «Казахстан Кагазы» находятся Единый накопительный пенсионный фонд РК и Европейский банк реконструкции и развития.

kapital.kz

Меншік иесі: «Халық Ақпарат» ЖШС **Мерзімді баспасөз басылымдарын және (немесе) ақпарат агенттіктерін есепке алу туралы №15964-Г куәлігін 15 сәуір 2016 ж**

ҚР Мәдениет және Ақпарат министрлігі Ақпарат және мұрағат комитеті берген. **Бас редактор:** Тұрсынбеков К.Н **Газет ЖК Карасташева Яна Леонидовна** баспаханасында басылды. Қарағанды қ-сы, Пичугина к-сі 255а, тел.: 8 (7212) 47-86-13.

Жарнама және хабарландыру қабылдау (редакция мекенжайы): ҚР, индекс: 050002, Алматы қ-сы, Жібек жолы 50, «Квартал» БО, 4 қабат, 404 кеңсе. **Тел:** 8 (727) 273-83-81 8 (778) 997-83-95

Прием рекламы и объявлений (адрес редакции): РК, индекс: 050002, г. Алматы, ул. Жибек Жолы 50, 4 этаж, 404 офис. **Тел:** 8 (727) 273-83-81 8 (778) 997-83-95

E-mail: 150240018148@mail.ru Газет аптасына 5 рет шығады (Сейсенбі, сәрсенбі, бейсенбі, жұма, сенбі). Жазылу индексы: 64686 Таралым 2 000 дана.